Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV
№ 52 (6934)
НЯДЗЕЛЯ
2
САКАВІКА
1941 г.

ЦАНА 10 КАП.

2 Всесоюзная БИБЛИОТЕКА имени В. И. Ленина

УЧОРА VIII СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ЗАКОНЧЫЛА СВАЮ РАБОТУ

Аднагалосна прынят закон аб дзяржаўным бюджэце на 1941 год, закон аб падаходным падатку з калгасаў і змяненні закона аб сельскагаспадарчым падатку.

Сесія выбрала намеснікамі Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутатаў Ф. Г. БРОЎКУ—Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Совета Малдаўскай ССР, Ю. І. ПАЛЕЦКІС—Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Совета Літоўскай ССР, А. М. КІРХЕНШТЭЙН—Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР і І. Я. ВАРЭС—Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Совета Эстонскай ССР.

Членам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР выбран дэпутат П. К. ПАНАМАРЭНКА.

Правільна спалучыць кіраўніцтва прамысловасцю і сельскай гаспадаркай

XVIII Усесаюзная партыйная канферэнцыя прыняла рашэнні гістарычнага значэння. Яна ўзброіла партыю, увесь совецкі народ праграмай барацьбы за далейшыя поспехі ў галіне індустрыялізацыі краіны, за новы ўздым соцыялістычнага земляробства. Рашэнні канферэнцыі, пастаўленыя ў іх задачы вызначаюць на доўгі перыяд работу ўсіх нашых партыйных арганізацый.

Разгледжаны і аднадушна адобраны XVIII партыйнай канферэнцыяй план развіцця народнай гаспадаркі ў 1941 годзе прадстаўляе сабой велічную праграму чацвертага года трэцяй сталінскай пяцігодкі. За адзін толькі бягучы год прамысловасць Совецкага Саюза павінна павялічыць выпуск прадукцыі на 17 — 18 процантаў. Чыгуначны транспарт павінен забяспечыць штосутачную пагрузку 103 тысяч вагонаў. У сельскай гаспадарцы мы змагаемся за дасягненне ўраджаю зерновых культур каля 7 мільярдаў 900 мільёнаў пудоў.

У нас ёсць магчымасці не толькі з поспехам выканаць, але і перавыканаць гэту грандыёзную праграму развіцця народнай гаспадаркі краіны. Совецкі народ сустрэў рашэнні партыйнай канферэнцыі велізарным уздымам. Задача заключаецца ў тым, каб мабілізаваць невычарпальныя рэзервы, якія ёсць у кожнай галіне прамысловасці, на кожным прадпрыемстве, у кожным калгасе.

XVIII Усесаюзная партыйная канферэнцыя ўскрыла недахопы работы прамысловасці і транспарта, недахопы кіраўніцтва імі з боку партыйных арганізацый.

«Многія мясцовыя партыйныя арганізацыі, замест таго каб дапамагчы прадпрыемствам сваёй вобласці, горада, раёна, аслабілі сваю работу як у прамысловасці, так і на транспарце, няправільна лічачы, што яны не нясуць адказнасці за работу прамысловасці і транспарта.... Многія абкомы партыі, займаючыся сельскай гаспадаркай, справамі загатовак сельскагаспадарчых прадуктаў, закінулі работу ў прамысловасці і на транспарце... Гаркомы і абкомы партыі звыкліся з тым становішчам, што рад прадпрыемстваў у іх доўгі час знаходзіцца ў глыбокім прарыве, і не прымаюць дзейсных мер да таго, каб пакончыць з гэтай ганебнай з'явай» (з рэзалюцыі па дакладу тав. Маленкова).

Недахопы ў кіраўніцтве прамысловасцю і транспартам, адзначаныя XVIII партыйнай канферэнцыяй, поўнасцю адносяцца і да партыйных арганізацый Беларусі. Гэта з усёй відавочнасцю выявілася яшчэ на снежаньскім пленуме ЦК КП(б)Б пры абмеркаванні работы Мінскага гаркома партыі ў галіне прамысловасці і транспарта і на праведзеных затым пленумах абкомаў і гаркомаў і сходах партыйных актываў. Партыйныя арганізацыі побач з наркаматамі нясуць прамую адказнасць за тое, што такія важныя галіны прамысловасці рэспублікі, як металаапрацоўчая, будаўнічых матэрыялаў, шкляная, не выканалі планаў мінулага года ні па валавой прадукцыі, ні па асартыменту.

У сваім выступленні на XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі сакратар ЦК КП(б)Б тав. Панамарэнка гаварыў аб недахопах работы гэтых і раду іншых галін прамысловасці рэспублікі. Адставанне прамысловасці будматэрыялаў, шкляной і іншых тлумачыцца пануючай там расхлябанасцю, слабасцю арганізацыйна-тэхнічнага кіраўніцтва, адсутнасцю сапраўднай барацьбы са стратамі, прастоямі, бракам. У шкляной прамысловасці, напрыклад, страты ад браку ў 1940 годзе склалі велізарную лічбу ў 1.358 тысяч рублёў. Запалкавыя фабрыкі мелі звыш 7 тысяч аўтамата-гадзін прастояў, у выніку якіх краіна недаатрымала 200 тысяч скрынак запалак.

Гэтыя прарывы маглі-б быць своечасова прадухілены, калі-б партыйныя арганізацыі Гомеля, Рэчыцы, Барысава, дзе размешчаны запалкавыя фабрыкі, пасапраўднаму з дня ў дзень займаліся прамысловасцю. Тое-ж трэба сказаць аб партыйных арганізацыях тых заводаў, дзе размешчаны шкляныя, цагельныя і чарапічныя заводы.

XVIII Усесаюзная канферэнцыя ВКП(б) патрабавала **павярнуць партыйныя арганізацыі ў бок прамысловасці і транспарта.** Партыйныя арганізацыі — гаворыцца ў рэзалюцыі XVIII партыйнай канферэнцыі—настолькі выраслі, што яны могуць заняцца **ў роўнай меры** і прамысловасцю і сельскай гаспадаркай. Такая партыйная ўстаноўка. Майстэрства партыйнага кіраўніцтва заключаецца зараз у тым, каб **правільна спалучаць кіраўніцтва прамысловасцю і сельскай гаспадаркай,** сістэматычна дапамагаць і кантраляваць работу прамысловых прадпрыемстваў і транспарта.

У 1940 годзе прамысловасць рэспублікі, не гледзячы на вялікія недахопы ў рабоце раду яе галін, дабілася сур'ёзных поспехаў. Аб'ём прамысловай вытворчасці ўзрос на 15 процантаў. У заходніх абласцях выпуск прамысловай прадукцыі павялічыўся амаль у два з палавінай раза. Створана 839 новых прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і прамысловай кааперацыі. Капіталаўкладанні склалі за год каля 175 мільёнаў рублёў. Аднак IV квартал мінулага года паказаў, якія вялікія невыкарыстаныя рэзервы яшчэ ёсць ва ўсіх галінах прамысловасці.

Дзяржаўны план развіцця народнай гаспадаркі адкрывае ў гэтым годзе яшчэ большыя перспектывы для далейшага развіцця прамысловасці рэспублікі. Даволі сказаць, што капіталаўкладанні ў народную гаспадарку ўзрастаюць супроць мінулага года на 45 процантаў. Асабліва вялікае развіццё атрымлівае паліўная прамысловасць, машына-і станкабудаўніцтва, электрабудаўніцтва і транспарт.

У гэтым годзе ўступае ў строй многа новых прамысловых прадпрыемстваў: бавоўнапрадзільная фабрыка ў Беластоку, музыкальнаклавішная фабрыка ў Барысаве, рад новых торфазаводаў, электрастанцый. Рад прадпрыемстваў падвергнецца ў гэтым годзе карэннай рэканструкцыі і будзе значна пашыран.

Вялікія задачы стаяць перад намі ў галіне развіцця мясцовай прамысловасці і промкааперацыі ў адпаведнасці з пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня 1941 года. Кожны раён, горад, вобласць павінны безумоўна выканаць намечаныя планы пашырэння выпрабу тавараў шырокага спажывання і прадуктаў з мясцовай сыравіны. Неабходна сістэматычна працаваць над адшуканнем і прамысловым выкарыстоўваннем новых відаў сыравіны. Выключнай увагі партыйных арганізацый патрабуе, у прыватнасці, развіццё лесахімічнай прамысловасці.

Неабходна, каб нашы партыйныя арганізацыі да канца зразумелі і поўнасцю ажыццявілі дадзеную XVIII партыйнай канферэнцыяй установку аб павароце ўвагі да прамысловасці, аб правільным спалучэнні кіраўніцтва прамысловасцю, транспартам і сельскай гаспадаркай.

Тав. Панамарэнка гаварыў на XVIII партканферэнцыі: «Многія райкомы партыі лічаць свае раёны толькі сельскагаспадарчымі. Раз няма буйных прадпрыемстваў, значыць няма прамысловасці. Між тым, у любым такім раёне ёсць дзесяткі дробных і нават буйных прадпрыемстваў... Неабходна змяніць адносіны партарганізацый сельскіх раёнаў да сваёй прамысловасці, якая зараз створана ўсюды і адыгрывае вялікую ролю ў народнай гаспадарцы».

Рагачоўскі райком партыі, аб якім гаварылася на Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, не з'яўляецца выключэннем. Няўвага да прамысловасці характэрна для многіх сельскіх райкомаў партыі ўсходніх і заходніх абласцей рэспублікі. Суражскі РК КП(б)Б доўгі час мірыўся з ганебным адставаннем шклозавода «Ноўка» і зусім мала займаўся мясцовай прамысловасцю. Крупскі, Любаньскі, Халопеніцкі і Пухавіцкі райкомы партыі не клапаціліся аб развіцці вырабу будаўнічых матэрыялаў.

Выключную бесклапотнасць да справы развіцця мясцовай прамысловасці праяўляюць многія райкомы партыі Брэсцкай вобласці. Дзевяць райкомаў партыі гэтай вобласці за ўвесь 1940 год ні разу не абмяркоўвалі пытанняў работы раённай прамысловасці. Да нядаўняга часу амаль зусім не займаўся прамысловасцю Вілейскі гарком партыі, і т. д.

Партыйныя арганізацыі абавязаны штодзённа і глыбока, не фармальна, а па сутнасці кіраваць прамысловасцю. Асаблівую ўвагу трэба зараз звярнуць на падбор кадраў і праверку выканання. Балбатуноў, не здольных забяспечыць жывую справу, трэба ставіць на меншую работу або зусім знімаць з пасад, замяняючы іх больш здольнымі работнікамі.

Па-бальшэвіцку выканаем рашэнні XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі. Забяспечым роўную, рытмічную работу ўсіх прадпрыемстваў, поўнае скарыстанне багатай тэхнікі і далейшы рост прадукцыйнасці працы.

Вялікі матэрыяльны стымул для развіцця каучукаводства

Ужо некалькі год, як наш калгас займаецца развядзеннем кок-сагыза. За дасягнутыя поспехі ў вырошчванні гэтай каштоўнай культуры ўрад узнагародзіў мяне ордэнам «Знак почета».

У 1940 годзе мы атрымалі рэкордны ўраджай кок-сагыза — 46 цэнтнераў карэнняў і 97 кілограмаў насення з кожнага гектара на плошчы 4,75 гектара. За зданую прадукцыю мы атрымалі больш 60 тысяч рублёў даходу.

З вялікім задавальненнем сустрэлі мы пастанову партыі і ўрада аб мерапрыемствах па пашырэнню пасеваў і павышэнню ўраджайнасці кок-сагыза. Пастанова дае вялікі матэрыяльны стымул, адкрывае шырокія перспектывы для далейшага развіцця гэтай культуры. У адказ на клопаты партыі і ўрада мы ў гэтым годзе павялічым плошчу пад кок-сагыз да 15 гектараў. Сеяць мы будзем на лепшых глебах. Мы ўжо завезлі больш трох тон фасфарытнай мукі і закупілі 25 тон іншых мінеральных угнаенняў. Створаны пастаянныя звенні па кок-сагызу.

Зараз кожны калгаснік усвядоміў, што задавальненне нашага попыту на гумавыя вырабы залежыць ад нас саміх. Звенні нашага калгаса спаборнічаюць за атрыманне ў гэтым годзе з кожнага гектара 50 цэнтнераў карэнняў і 70 кілограмаў насення. Выкананне прынятых абавязацельстваў дасць магчымасць нашым калгаснікам атрымаць сотні пар галош, гумавых ботаў, велапакрышак.

Сцяпан Аляксеевіч МАЛЧАНСКІ,
ордэнаносец, звеннявы па кок-сагызу калгаса імені Чкалава, Барысаўскага раёна.

VIII сесія Вярхоўнага Совета СССР 1-га склікання

У СОВЕЦЕ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

28 лютага ў 6 гадзін вечара адкрылася чацвертае пасяджэнне Совета Нацыянальнасцей. За сталом старшыні — Старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат Н. М. Швернік, намеснікі Старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутаты Ч. А. Асланава і М. В. Нулагін. У ложах — члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і члены ўрада.

[illegible]

родная гаспадарка. Калгасы рэспублікі занялі адно з першых месц у Саюзе па [illegible]

[illegible]

ССР. Закон аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1941 год прымаецца аднагалосна.

Таксама аднагалосна прымаюцца закон аб падаходным падатку з калгасаў і змяненні закона аб сельскагаспадарчым падатку.

Совет Нацыянальнасцей пераходзіць да другога пытання парадку дня — зацвярджэння Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, прынятых у перыяд паміж сесіямі і падлягаючых зацвярджэнню Вярхоўнага Совета. З дакладам па гэтаму пытанню выступіў сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутат А. Ф. Горкін.

Совет Нацыянальнасцей аднагалосна зацвярджае аглашоныя дэпутатам Горкіным указы. Затым аднагалосна выбіраюцца намеснікамі Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутаты Ф. Г. Броўка — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Малдаўскай ССР, Ю. І. Палецкіс — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Літоўскай ССР, А. М. Кірхенштэйн — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР і І. Я. Варэс—Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Эстонскай ССР. Па прапанове дэпутатаў ад БССР Совет Нацыянальнасцей пастанавіў аслабаніць ад абавязкаў члена Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. А. Волкава, як перайшоўшага на работу па-за Беларускай ССР, і выбраць членам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутата П. К. Панамарэнка.

Старшынствуючы дэпутат Швернік паведамляе, што парадак дня VIII сесіі Совета Нацыянальнасцей вычарпан і аб'яўляе сесію закрытай. (ТАСС).

У СОВЕЦЕ САЮЗА

1 сакавіка ў 6 гадзін вечара адкрылася пятае пасяджэнне Совета Саюза. За сталом старшыні — Старшыня Совета Саюза дэпутат А. А. Андрэеў, намеснікі Старшыні Совета Саюза дэпутаты Т. Д. Лысенка і У. Юсупаў. У ложах — члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і члены ўрада.

Старшынствуючы—Старшыня Совета Саюза дэпутат А. А. Андрэеў паведамляе, што паступіла прапанова спыніць спрэчкі па дакладу аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1941 год. Гэта прапанова прымаецца дэпутатамі аднагалосна. Заключнае слова прадастаўляецца Народнаму Камісару фінансаў СССР тав. А. Г. Звераву.

Таварышы дэпутаты, — гаворыць тав. Зверэў, — дзяржаўны бюджэт СССР на 1941 год атрымаў на сесіі Вярхоўнага Совета СССР поўнае адабрэнне. Як у Совеце Саюза, так і ў Совеце Нацыянальнасцей дэпутаты аднадушна адзначалі ў сваіх выступленнях, што бюджэт поўнасцю адпавядае задачам, пастаўленым партыяй і ўрадам у галіне народнай гаспадаркі, культурнага будаўніцтва і ўмацавання абароннай магутнасці Совецкага Саюза. Бюджэтная камісія Совета Саюза прапанавала павялічыць даходную частку бюджэта на 909,1 млн. рублёў, у асноўным за лік паступленняў па падатках з абароту, адлічэнняў ад прыбыткаў і дзяржаўных пазык. З гэтымі папраўкамі бюджэтнай камісіі Совет Народных Камісараў СССР згодзен.

Тав. Зверэў паведамляе, што ўрад згодзен таксама з прапановамі некаторых дэпутатаў аб павелічэнні асігнаванняў на гаспадарчыя і культурныя патрэбы раду рэспублік і абласцей.

Так, па прапанове дэпутата Карніец, дадаткова выдзяляецца 50 млн. рублёў на дарожнае будаўніцтва ва Украінскай ССР і 2 млн. рублёў на ўпарадкаванне гор. Ізмаіла. Урад лічыць магчымым задаволіць хадайніцтва Старшыні Соўнаркома Узбекскай ССР аб дадатковым асігнаванні 1,5 млн. рублёў на будаўніцтва мастоў і іншых збудаванняў на вялікім Узбекскім тракце і 750 тыс. рублёў на развіццё рыбнай гаспадаркі. Значныя дадатковыя сродкі асігнуюцца па прапанове дэпутата Форш на гаспадарчае і культурнае будаўніцтва ў Малдаўскай ССР. Прымаецца прапанова намесніка Старшыні Соўнаркома РСФСР тав. Памфілава аб дадатковых асігнаваннях на пакрыццё недахопу абаротных сродкаў у соўгасах, рамонт дарог, мастоў і тратуараў у гарадах і рабочых пасёлках. Дэпутат ад Літоўскай ССР Гедвілас і дэпутат ад Эстонскай ССР Лаурыстін паставілі пытанне аб павелічэнні абаротных сродкаў прамысловасці гэтых рэспублік. Урад рашыў дадаткова выдзеліць для гэтай мэты 25 млн. рублёў па бюджэту Літоўскай ССР і 15 млн. рублёў — па бюджэту Эстонскай ССР. Павялічваюцца асігнаванні на гаспадарчае і культурнае будаўніцтва Таджыкскай ССР, Казахскай ССР, Башкірскай АССР. Усяго дадатковыя асігнаванні па прапановах, унесеных у спрэчках дэпутатамі Совета Саюза, складаюць 161 млн. рублёў.

З заключным словам выступае затым садакладчык бюджэтнай камісіі Совета Саюза дэпутат К. І. Нікалаева. Поўнасцю падтрымліваючы дапаўненні да бюджэта, ізложаныя ў заключным слове тав. Зверава, дэпутат Нікалаева гаворыць:

— Абавязак усіх совецкіх, гаспадарчых і грамадскіх арганізацый заключаецца ў тым, каб забяспечыць выкананне бюджэта, строга і дакладна захоўваць фінансавую дысцыпліну, экономна і правільна расходаваць дзяржаўныя сродкі. У любой капіталістычнай дзяржаве народ стварае багацці, а ўладае імі мізэрная кучка тунеядцаў. У нашай краіне незлічоныя багацці, якія ствараюцца мільёнамі людзей, ідуць на карысць усяго народа, на далейшае ўмацаванне соцыялістычнай радзімы. Гэта наглядна пацвярджае абмеркаваны сесіяй дзяржаўны бюджэт СССР на 1941 год. Выканаць гэты бюджэт — значыць дабіцца новых поспехаў у будаўніцтве комунізма!

Совет Саюза прыступае да зацвярджэння бюджэта. Дзяржаўны бюджэт СССР па даходах і расходах і закон аб дзяржаўным бюджэце на 1941 год прымаюцца аднагалосна. Таксама аднагалосна прымаюцца закон аб падаходным падатку з калгасаў і змяненні закона аб сельскагаспадарчым падатку.

Першае пытанне парадку дня сесіі вычарпана. Совет Саюза пераходзіць да другога пытання — зацвярджэння указаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, прынятых у перыяд паміж VII і VIII сесіямі і падлягаючых зацвярджэнню Вярхоўнага Совета. З дакладам выступае сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутат А. Ф. Горкін.

Совет Саюза аднагалосна зацвярджае указы, аглашоныя дэпутатам Горкіным. Затым аднагалосна выбіраюцца намеснікамі Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутаты Ф. Г. Броўка — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Малдаўскай ССР, Ю. І. Палецкіс — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Літоўскай ССР, А. М. Кірхенштэйн — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР і І. Я. Варэс — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Эстонскай ССР. Па прапанове дэпутатаў ад Беларускай ССР Совет Саюза пастанавіў аслабаніць ад абавязкаў члена Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. А. Волкава, як перайшоўшага на работу па-за Беларускай ССР, і выбраць членам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР дэпутата П. К. Панамарэнка.

Старшынствуючы — дэпутат Андрэеў аб'яўляе VIII сесію Совета Саюза закрытай.

(ТАСС).

У апошнюю гадзіну

ДАЛУЧЭННЕ БАЛГАРЫІ ДА ПАКТА ТРОХ ДЗЯРЖАЎ

БЕРЛІН, 1 сакавіка. (ТАСС). Агенцтва Трансоцэан паведамляе, што сёння ў 13 гадзін 45 мінут у Вене балгарскі прэм'ер-міністр Філоў падпісаў пратакол аб далучэнні Балгарыі да пакта трох дзяржаў.

Пратакол аб далучэнні Балгарыі да пакта трох дзяржаў

БЕРЛІН, 1 сакавіка. (ТАСС.) Як паведамляе германскае інфармацыйнае бюро з Вены, пратакол аб далучэнні Балгарыі да пакта трох дзяржаў гласіць:

«Урады Германіі, Італіі і Японіі, з аднаго боку, і ўрад Балгарыі, з другога боку, у асобе ніжэйпадпісаўшыхся ўпаўнаважаных устанаўляюць наступнае:

Артыкул 1-ы. Балгарыя далучаецца да тройственага пакта, падпісанага Германіяй, Італіяй і Японіяй 27 верасня 1940 г. у Берліне.

Артыкул 2-і. У выпадку, калі агульныя тэхнічныя камісіі, аб рабоце якіх упаміналася ў артыкуле 4-м тройственага пакта, будуць разбіраць пытанні, якія датычаць інтарэсаў Балгарыі, прадстаўнікі Балгарыі будуць таксама прыцягнуты да работы гэтых камісій.

Артыкул 3-і. Да гэтага пратакола дадаецца тэкст тройственага пакта.

Гэты пратакол складзен на нямецкай, італьянскай, японскай і балгарскай мовах, прычым кожны з гэтых тэкстаў лічыцца арыгіналам. Пратакол уступае ў сілу з дня яго падпісання».

Турэцкае камюніке

АНКАРА, 1 сакавіка. (ТАСС). Анатолійскае тэлеграфнае агенцтва перадае наступнае камюніке: «26 лютага ў Анкару прыбылі англійскі міністр замежных спраў Ідэн і начальнік імперскага генеральнага штаба генерал Дзіл з афіцыяльным візітам. Яны былі прыняты прэзідэнтам рэспублікі і мелі гутаркі з старшынёй совета міністраў Сайдамам, міністрам замежных спраў Сараджоглу і начальнікам турэцкага генеральнага штаба маршалам Чакмакам. Абодва ўрады канстатавалі сваю цвёрдую адданасць англа-турэцкаму саюзу. У часе перагавораў было ўсебакова вывучана цяперашняе міжнароднае становішча. Асаблівая ўвага была звернута на балканскія праблемы, якія цесна звязаны з агульнымі інтарэсамі Турцыі і Англіі. Абодва ўрады канстатавалі, што ў сваёй палітыцы ў галіне ўсіх гэтых праблем яны знаходзяцца ў поўнай згодзе».

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

У цесным кантакце з тэрытарыяльнымі партыйнымі арганізацыямі

Гутарка з дэлегатам XVIII партыйнай канферэнцыі—начальнікам палітаддзела Беларускай чыгункі М. С. МУРЗІНЫМ.

[illegible]

па-большэвіцку разгарнулі работу па рэалізацыі рашэнняў XVIII партыйнай канферэнцыі, разам з камандзірамі транспарта яны дабіваюцца няўхільнага выканання графіка руху паяздоў. Ужо дасягнуты некаторыя вынікі. Так, напрыклад, дыспетчар Асіпавіцкага аддзялення Трафімаў, які працуе па метаду дыспетчара Белякова, у другой дэкадзе лютага адправіў па графіку 75,6 проц. паяздоў. Зэканомлена 1373 вагона-гадзіны. Дыспетчар Гром у другой дэкадзе лютага выканаў графік следавання паяздоў на 82,8 проц. і зэканоміў 353 вагона-гадзіны.

Каштоўную ініцыятыву праявіла партыйная арганізацыя станцыі Жлобін (сакратар партыйнай арганізацыі тав. Егораў). Тут рыхтуецца спецыяльная партыйна-тэхнічная канферэнцыя па пытанню тэхналогіі апрацоўкі вагонаў, фарміравання паяздоў, ліквідацыі мясцовых і транзітных прастояў вагонаў. Брыгады, вылучаныя з састава комуністаў і беспартыйных стаханаўцаў-крывапосаўцаў, вывучаюць гэтыя пытанні, уносяць прапановы, накіраваныя на паляпшэнне работы вузла.

Нашы чыгуначныя вузлы, дэпо, вакзалы, прадпрыемствы не пазбаўлены неда-

[illegible]

літаддзелаў нашай чыгункі і да нашых тэрытарыяльных партыйных арганізацый. Калі райкомы і гаркомы партыі, на тэрыторыі якіх размешчаны буйныя чыгуначныя вузлы, як, напрыклад, Гомельскі, Жлобінскі, Асіпавіцкі, Бабруйскі, сяк-так займаліся работай вузлоў, то партыйныя арганізацыі раёнаў, дзе ёсць невялікія станцыі, зусім не цікавіліся іх работай.

XVIII партыйная канферэнцыя ўстанавіла падсправаздачнасць палітаддзелаў абкомам і гаркомам партыі. У мэтах устанаўлення цеснага кантакта з тэрытарыяльнымі партыйнымі арганізацыямі мы правялі нараду работнікаў палітаддзелаў аддзялення, разам з імі намецілі рад мерапрыемстваў, якія павінны ўмацаваць сувязь палітаддзелаў аддзяленняў з партыйнымі арганізацыямі.

Пасля XVIII партыйнай канферэнцыі нас, дэлегатаў-чыгуначнікаў, склікаў тав. Л. М. Кагановіч. Ён паставіў перад намі рад канкрэтных задач па хутчэйшай рэалізацыі рашэнняў XVIII партыйнай канферэнцыі. З патроенай большэвіцкай энергіяй мы будзем працаваць над тым, каб зрабіць Беларускую чыгунку перадавой у Совецкім Саюзе.

ВЫХАВАННЕ СЕЛЬСКАГА АКТЫВА

[illegible]

выкананню плана загатовак і вывазкі лесу.

З мэтай павышэння ведаў старшынь і сакратароў выканкомаў сельсоветаў мы арганізавалі пры выканкоме райсовета пастаянны семінар. Пры сельсоветах адзін раз у месяц праводзіцца для ўсяго актыва семінар па пытаннях совецкага будаўніцтва.

Паляпшэнне выхавання актыва дае магчымасць вылучаць лепшых людзей на кіруючую дзяржаўную і гаспадарчую работу. У апошні час загадчыкам раённага аддзела сацыяльнага забеспячэння вылучан дэпутат Вярхоўнага Совета БССР т. Пабедзінскі Антон Нікалаевіч, у мінулым селянін-бядняк. Загадчыкам раймлынкамбіната вылучан селянін-бядняк дэпутат абласнога совета тав. Крэскіян Міхаіл Антонавіч. Таварышы, вылучаныя на адказную работу, добра спраўляюцца са сваімі абавязкамі.

А. МАНАХАЎ,
сакратар Пастаўскага райкома КП(б)Б.

Новыя пярвічныя партарганізацыі

У Старобінскім раёне створана 10 новых пярвічных партарганізацый і кандыдацкіх груп.

Раней комуністы, працуючыя, напрыклад, у промкааперацыі, састаялі на ўчоце ў партарганізацыях райвыканкома, сельсовета і іншых. Зараз пры промарцелях створана пярвічная партарганізацыя з 7 чалавек. Комуністы маюць магчымасць сур'ёзна заняцца паляпшэннем работы арцелей.

Створана таксама пярвічная арганізацыя з 6 комуністаў, працуючых у школах раённага цэнтра. Яны таксама састаялі на ўчоце ў партарганізацыі РВК. Комуністы-педагогі расказваюць, што іх мала закраналі пытанні, якія раней разглядаліся на партыйных сходах. Партарганізацыя РВК не цікавілася іх практычнай дзейнасцю, не ставіла пытанняў паляпшэння работы школ.

Новаствораная пярвічная партарганізацыя калгаса «Большэвік» (сакратар Ш. Нахмановіч) штодзённа вырашае практычныя пытанні калгаснай вытворчасці. Комуністы ўзначалілі барацьбу за большэвіцкую падрыхтоўку да сяўбы. У калгасе ўжо загатоўлена 4.000 тон торфу для ўгнаення, заканчваецца рамонт сельскагаспадарчага інвентара і ачыстка насення.

Новыя партарганізацыі актыўна прыняліся за работу. Задача РК КП(б)Б — аказаць ім канкрэтную дапамогу.

Б. З. ЛУКІН,
заг. аддзела ўчота Старобінскага РК КП(б)Б.

Наводзяць узорны парадак на прадпрыемстве

БРЭСТ. (Кар. «Звязды»). Партыйная арганізацыя вагонных майстэрань станцыі Брэст-Палеская арганізавала вывучэнне калектывам рабочых майстэрань даклада тав. Маленкова. Створана 11 гурткоў. На першых занятках прысутнічала 223 чалавекі. Да кіраўніцтва гурткамі прыцягнуты найбольш падрыхтаваныя члены і кандыдаты партыі. У майстэрнях разгарнулася барацьба за чыстату ў цэхах і ва двары. Арганізаван збор лому і старых частак.

За апошнія дні сабрана каля двух тон каляровых металаў, а за час з 1 па 17 лютага сабрана 9.710 штук старых балтоў.

За перспектыўнае планіраванне ў калгасах!

Да ўсіх калгаснікаў, калгасніц і спецыялістаў сельскай гаспадаркі БССР

Адкрытае пісьмо калгаснікаў калгаса імені Красіна, Вялікасліўскага сельсовета, Слуцкага раёна, Мінскай вобласці

[illegible]

тры тышавыя канюшні, чатыры кароўнікі, два цялятнікі, свінарнік, прыстасавана аўчарня. Ёсць клуб, лазня, дзіцячыя яслі, дабудоўваецца амбулаторыя.

Гэтыя поспехі маглі-б быць яшчэ большымі, калі-б мы для развіцця грамадскай гаспадаркі поўнасцю і правільна скарысталі ўсе магчымасці і рэзервы, якія ёсць у калгасе. Узяць хоць-бы грамадскую зямлю — гэту асноўную крыніцу сілы і магутнасці нашых калгасаў. Яна скарыстоўваецца намі няпоўнасцю. З 892 гектараў сенакоса больш 300 гектараў астаюцца яшчэ забалочанымі і нізкапрадукцыйнымі. Нізкая ў нас ураджайнасць. У сярэднім за тры апошнія годы ўраджайнасць зернавых склала 7 цэнтнераў з гектара, бульбы — 113,8 цэнтнера з гектара, ільнонасення — 2,4 цэнтнера з гектара і т. д.

Не было ў нас належных клопатаў аб накапленні і правільным скарыстанні мясцовых угнаенняў, зусім не скарыстоўвалі на ўгнаенне торф. Далёка не ўсё зроблена па прымяненню дасягненняў перадавой агратэхнікі. Не скарыстаны ўсе магчымасці і ў развіцці жывёлагадоўлі, асабліва ў павышэнні яе прадуктыўнасці.

Адной з прычын усіх гэтых недахопаў была ўраўнілаўка ў аплаце працы калгаснікаў. Вось, напрыклад, у 1940 годзе брыгада № 3 (брыгадзір М. Я. Славашчэвіч) з плошчы 79 гектараў атрымала ў сярэднім па 6 цэнтнераў зернавых і з 23,5 гектара—бульбы па 141 цэнтнеру. Было затрачана 8.680 працадзён. А брыгада № 1 (брыгадзір А. С. Чыжык) з такой-жа плошчы атрымала ў сярэднім 5,3 цэнтнера зернавых і 130 цэнтнераў бульбы з гектара, затраціўшы на гэта на 190 працадзён больш трэцяй брыгады. Аднак калгаснікі брыгады № 3, сабраўшыя большы ўраджай пры меншай затраце працадзён, атрымалі менш зерна, бульбы і грошай, чым калгаснікі першай брыгады. Такая несправядлівасць у аплаце працы была і ў іншых паляводчых і жывёлагадоўчых брыгадах.

Пастанова партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў ліквідавала гэту несправядлівасць і адкрыла новыя

[illegible]

агародамі мы павялічым з 10 да 25 гектараў, пладовы сад давядзем да 30 гектараў. Для атрымання высокай ураджайнасці мы распрацавалі адпаведны агратэхнічны план, які прадугледжвае шырокае скарыстанне вопыту работы перадавікоў сельскай гаспадаркі і дасягненняў навукі. Зараз асаблівую ўвагу ўдзяляем вывазцы і загатоўцы мясцовых і мінеральных угнаенняў.

Партыя і ўрад заклікаюць нас да ўсямернага развіцця ўсіх галін калгаснай гаспадаркі. Падлічыўшы нашы рэзервы, мы запраектыравалі к канцу чацвертай пяцігодкі ў два разы павялічыць пагалоўе жывёлы на МТФ, мець 300 кароў, 64 свінаматкі, 1000 авечак, у тым ліку 700 аўцаматак. На птушкаферме ў нас будзе 1000 курэй-нясушак. Думаем арганізаваць гусіную ферму.

Побач з гэтым мы распрацавалі мерапрыемствы па паляпшэнню пароды жывёлы і намецілі наступныя паказальнікі яе прадуктыўнасці: удой на фуражную карову давядзем да 3.600 літраў малака ў год, выхад дзелавых парасят на свінаматку — да 20 галоў, настрыг воўны павялічым да 5 кілаграмаў з кожнай дарослай авечкі, яйканоскасць курэй—да 150 яек у год.

Мяркуем павялічыць пчолапасеку да 150 сямей замест 43. Адначасова намецілі арганізаваць прудавую рыбную гаспадарку на плошчы 5 гектараў. Будзем будаваць электрастанцыю з рухавіком на мясцовым паліве (торф). Пры ёй будзе млын, воўначоска, гантарэзка; будзе пабудаван свой цагельны завод.

Далейшы рост грамадскай гаспадаркі дасць магчымасць павялічыць у пяць разоў валавую прадукцыю, значна павялічыць грашовыя даходы калгасаў. Пры ўмове выканання гэтага плана мы атрымаем на кожны працадзень не менш 8—9 рублёў грашыма, 4 кілаграмы зерна і да 13 кілаграмаў бульбы і гароднiны.

Рост калгасных даходаў і матэрыяльнага дабрабыту калгаснікаў дазваляе нам шырока разгарнуць грамадскае будаўніцтва і па-сапраўднаму ўзяцца за ўпарадкаванне калгаснага сяла. Мы намецілі на працягу 5—7 год дадаткова пабудаваць 2 кароўнікі, 2 цялятнікі, 2 канюшні, 4

[illegible]

ад кожнай фуражнай каровы, настрыгчы ад кожнай авечкі 3,6 кілограма воўны, дабіцца выхада 13 дзелавых парасят на свінаматку. Матачнае пагалоўе будзе пакрыта чыстапароднымі вытворнікамі. Мы пераводзем жывёлу на бязпрывязнае ўтрыманне, абсталюем скотныя двары, арганізуем загонную сістэму скарыстання пашы, забяспечым стада неабходнай колькасцю кармоў.

Мы прадугледжваем закончыць у гэтым годзе ўсё пераходзячае будаўніцтва, пабудаваць калгасны клуб, птушнік, 4 гноехавальнікі з жыжазборнікамі, пабудаваць 1[illegible] калодзежаў. Для азелянення вуліц пасадзім 1.200 дрэў, забяспечым пасадку на кожнай сядзібе калгасніка 15—20 пладовых дрэў.

Таварышы калгаснікі і калгасніцы, спецыялісты сельскай гаспадаркі і работнікі зямельных органаў Беларусі!

Мы заклікаем вас паследаваць нашаму прыкладу, смялей узяцца за складанне перспектыўных планаў развіцця калгасаў, каб, выконваючы іх і скарыстоўваючы ўсе ўнутраныя магчымасці, умацаваць грамадскую гаспадарку і павысіць заможнасць калгаснікаў.

Мы заклікаем вас таксама падумаць распрацаваць падрабязны план упарадкавання калгаснага сяла. У нас ёсць усе магчымасці, каб памножыць у некалькі разоў нашы багацці, падняць культуру калгаснікаў і зрабіць нашы вёскі і сёлы прыгожымі і ўпарадкаванымі.

За творчую і дружную работу, таварышы калгаснікі!

Пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна ўперад да новых перамог калгаснага ладу!

По даручэнню агульнага схода калгаснікаў сельгасарцелі імені Красіна пісьмо падпісалі:

І. ЯРАШЭВІЧ,
старшыня Вялікасліўскага сельсовета

М. ГУРЛЕНЯ,
старшыня калгаса імені Красіна.

Брыгадзіры калгаса: **Т. САМУСЕВІЧ, Н. ЧЫЖЫК, М. СЛАВАШЧЭВІЧ.**
Загадчык МТФ **П. ІЛЬЮКЕВІЧ.**
Калгаснікі: **І. РУСАК, М. ЧЫЖЫК, С. ЯРАШЭВІЧ, С. САМУСЕВІЧ, С. САВІЦКІ, М. САМУСЕВІЧ.**

БАЯВЫ ШЛЯХ МАРШАЛА С. К. ТІМАШЭНКІ

(Новы раздзел Цэнтральнага музея Чырвонай Арміі)

Фатаграфіяй, якая паказвае прыземістую, крытую саломай хату-мазанку ў бесарабскім сяле Фурманка, адкрываецца новы раздзел Цэнтральнага музея Чырвонай Арміі, прысвечаны баявому жыццю наркома абароны СССР Сямёна Канстанцінавіча Тімашэнкі. У гэтым глухім сяле ў 1895 годзе нарадзіўся будучы маршал і Герой Совецкага Саюза, тут ён скончыў сельскую школу, спадзеючыся прадоўжыць асвету ў гарадскім вучылішчы. Для сына бедняка-селяніна нават гэтыя скромныя мары аказаліся ілюзорнымі: замест вучылішча ён апынуўся батраком у кулака...

І вось мы стаім перад другім музейным экспанатам-здымкам, на якім фатографёр даў момант сустрэчы пасля доўгіх год разлукі двух братоў — С. К. і Е. К. Тімашэнка. Гэта сустрэча адбылася ў с. Фурманка летам 1940 года, калі вызваленая Бесарабія, сілком адарваная Румыніяй у пачатку 1918 года, зноў з'ядналася з усёй совецкай зямлёй. Жыццё разлучыла братоў. Адзін з іх, папаўшы пад ярмо акупантаў, на працягу 22 год вёў поўгаладнае існаванне, адчуваў на сабе нязносны каланіяльны гнёт і эксплаатацыю, устаноўленыя румынскімі баярамі ў Бесарабіі. Другі брат, якога Кастрычніцкая рэвалюцыя застала на совецкай тэрыторыі, стаў большэвіком, змагаўся на франтах грамадзянскай вайны і сваім гераізмам, адданасцю партыі, народу, сваім майстэрствам таленавітага палкаводца вылучыўся на адказны пост — кіраўніка Чырвонай Арміі.

Чвэрць века назад пакінуў родныя месцы С. К. Тімашэнка. Кабальная, беспрасветная служба ў кулакоў і памешчыкаў змянілася не менш цяжкой службай у царскай арміі ў самы разгар першай сусветнай вайны. Гэтай вехай у жыцці Сямёна Канстанцінавіча пачынае паясненне экскурсавод каля электрыфіцыраванай карты, якая паказвае баявы шлях народнага камісара абароны.

4-ая кавалерыйская дывізія, у якой служыў С. К. Тімашэнка, перайшла пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі на старану совецкай улады. Па ўказанню Леніна дывізія накіравалася на Паўночны Каўказ, дзе разграміла контррэвалюцыйнае паўстанне белаказакаў, узначальваемае генералам Каледзіным.

Пачатак 1918 года. Тав. Тімашэнка дэмабілізуецца з старой арміі і паступае ў першы Чорнаморскі партызанскі атрад. З гэтага часу пачынаецца яго бесперапыннае, поўнае няўтомнай барацьбы і працы жыццё ў радах Чырвонай Арміі.

Партызанскі атрад бясстрашна дзейнічаў у Крыму супроць замежных інтэрвентаў і белагвардзейшчыны. Байцы атрада выбіраюць тав. Тімашэнку камандзірам узвода, затым—камандзірам эскадрона. Атрад рэарганізуецца ў полк, яго камандзірам становіцца тав. Тімашэнка.

Электрыфіцыраваная карта збароздана лініямі, якія ідуць у самых розных напрамках. Стрэлкі вядуць да Царыцына, Кубані, Дона, Украіны, Беларусі.

Полк пад камандаваннем тав. Тімашэнкі прабіўся да Царыцына, абаронай якога кіраваў таварыш Сталін. Тав. Тімашэнка не раз вёў сваіх байцоў у атаку на казачыя часці і наносіў ім цяжкія ўдары. У час баёў пад «Красным Вердэнам» тав. Тімашэнка быў назначан камандзірам 2-й асобнай кавалерыйскай брыгады.

Тав. Тімашэнка быў вельмі ўзрадаван, даведаўшыся аб тым, што Цэнтральны Камітэт партыі паслаў на паўднёвы фронт таварыша Сталіна. У радыёграме таварышу Сталіну, падпісанай С. К. Тімашэнкам і іншымі камандзірамі часцей коннага корпуса, гаворыцца:

«З загада № 10632/ОП, атрыманага 7 кастрычніка 1919 г., мы даведаліся, што старэйшы барацьбіт і дарагі наш таварыш па сумеснай барацьбе на Царыцынскім фронце таварыш Сталін з'яўляецца членам Рэўваенсовета Паўднёвага фронта, у падначаленне якога пераходзіць наш корпус. Не гаворачы ўжо аб тым, якое глыбокае задавальненне і радасць выклікала ў нашых загартаваных барацьбой сэрцах Ваша назначэнне, нам хочацца сказаць дарагому таварышу і ўсяму Рэвалюцыйнаму Совету, што Вы можаце быць загадзя ўпэўнены ў быстрым і дакладным выкананні ўсіх баявых загадаў і заданняў. Мы ўпэўнены, што баявыя традыцыі нашага корпуса, рашучасць разбіць у што-б та ні стала ворага пры Вашым кіраўніцтве дадуць нам магчымасць справіцца з усімі астаткамі сусветнай контррэволюцыі. Няхай жыве загартаваная ў барацьбе пралетарская партыя комуністаў, вылучыўшая з сваіх радоў вялікіх правадыроў і геніяльных работнікаў на карысць усяго чалавецтва».

Па ўказанню Леніна і Сталіна ствараецца Чырвоная конніца. 24-гадовы Тімашэнка ўзначальвае 6-ю кавалерыйскую дывізію. Аб гэтым перыядзе напамінае выстаўленая музеем карціна мастака Авілава «Захват Касторнай». Мастак паказаў абстаноўку, у якой адбыўся бой. Завея і буран унушылі праціўніку мысль, што яму не пагражае небяспека. Але тав. Тімашэнка іменна ў гэту непагадзь павёў дывізію ў наступленне. Засцігнутыя знянацку, часці белагвардзейскага генерала Пастоўскага былі знішчаны або ўзяты ў палон. Мы бачым на карціне адважных чырвоных коннікаў з агаленымі клінкамі, мы бачым разгубіўшыхся ворагаў з паднятымі рукамі.

Музейны дакумент — загад па Першай Коннай — адзначае, што «доблесныя храбрацы 6-й слаўнай дывізіі зламалі ўпорства праціўніка, да тэрміна выканалі задачы, захвацілі палонных, трафеі...»

Рашаючую ролю адыграла дывізія тав. Тімашэнкі ва ўзяцці Растова. Карціна мастака Грэкава «Бой пад ст. «Генеральскі мост» уваскрашае адзін з слаўных баёў, якія вялі чырвоныя коннікі. У гэтым баі начдыў прымяніў свой улюбёны метад раптоўнага нападу. На чале аднаго эскадрона ён накіраваўся ў абход і ў фланг праціўніка і прайшоў у тыл, дзе стаяла варожая артылерыя. Чырвоныя коннікі быстра акружылі батарэі. Начдыў загадаў ашаламлёным артылерыстам зараз-жа адкрыць агонь па белых. Загаварылі разам 37 гармат, бязлітасна знішчаючы снарадамі белаказакаў. Паніка ахапіла рады праціўніка, які нёс вялікія страты.

Смелая аперацыя, праведзеная тав. Тімашэнкам пад «Генеральскім мастом», дапамагла часцям Чырвонай Арміі раптоўна захваціць Растоў.

6-я дывізія ўжо ў горадзе, але белагвардзейшчына гэтага яшчэ не ведае. Афіцэры спакойна забаўляюцца ў рэстаранах і кафэ-шантанах. У рэстаране аднэй з гасцініц сабралося да 250 афіцэраў. Туды і з'явіўся тав. Тімашэнка.

— Вячэру канчайце, — заявіў ён белагвардзейцам, — і следуйце за мной у падвал. Я камандзір 6-й каўдывізіі чырвоных.

Штаб 6-й дывізіі заняў памяшканне начальніка гарнізона. І аб гэтым белым было невядома. З вакзала яны званілі па тэлефону:

— Станцыю займаюць чырвоныя.

На ўсе гэтыя званкі тав. Тімашэнка ад імені белагвардзейскага начальніка гарнізона адказваў:

— Будзьце спакойны, усё ў парадку. Да заўтрашняга дня нікуды ніякіх паяздоў не адпраўляць.

У жніўні 1920 года тав. Тімашэнка назначаецца начальнікам 4-й каўдывізіі, якая ўдзельнічала ў разгроме Врангеля ў Крыму. У час крывавых бітваў храбры начдыў быў два разы ранен. Ранені ён атрымаў і на іншых франтах, але ніколі, ні разу не пакінуў поля бою.

Асаблівую цікавасць прадстаўляюць загады тав. Тімашэнкі ў перыяд яго прабывання ў радах Першай Коннай арміі. Назначаны начальнікам 6-й каўдывізіі, ён звяртаецца к комсаставу і байцам з загадам, у якім гаворыцца:

«Пуцяводнай зоркай ва ўсіх дзеяннях будзе агульная мэта — знішчыць канчаткова белагвардзейскія банды і прыступіць, як можна хутчэй, да наладжвання новага жыцця на справядлівых пачатках. На гэта павінны быць накіраваны ўсе мыслі асоб комсастава і байцоў. Пры аднадушнай рабоце і цеснай спайцы вы прадставіце з сябе нязломную стальную сцяну, аб якую разаб'юцца ўсе намаганні дажываючай контр-рэволюцыі.

Рашучы ўдар нанесен праціўніку. Наша задача—у што-б та ні стала і як можна хутчэй дабіць яго мізэрныя астаткі. Даны момант вельмі сур'ёзны і рашуча патрабуе ад кожнага чырвонага воіна поўнага ўсведамлення свайго рэвалюцыйнага абавязку і гатоўнасці пайсці на самаахвяраванне. Прыкладзем усе намаганні і прывядзем нашы чырвоныя войскі да канчатковага вызвалення Совецкай Расіі ад контр-рэволюцыйных банд».

Калі 6-я каўдывізія ў сакавіку 1920 года разграміла праціўніка ля станіцы Усць-Лабінскай, тав. Тімашэнка ў загадзе пісаў:

«Сэрца кожнага рэвалюцыянера-военачальніка не магло не радавацца, бачачы ліхія, настойлівыя атакі супроць перавышаючага ў многа раз колькасцю праціўніка, які ўпорна супраціўляецца. Асабліва павінен адзначыць выдатную работу ў час бою другой батарэі, за што дзякую камандзіру батарэі.

Цяпер-жа прадставіць да ўзнагароды ордэнам Чырвонага Сцяга найбольш вызначыўшыхся ў баі пад станіцай Усць-Лабінская камісараў, камандзіраў і кавалерыстаў байцоў».

Скончылася грамадзянская вайна. С. К. Тімашэнка вучыцца на Вышэйшых ваенна-акадэмічных курсах, на курсах удасканалення вышэйшага каманднага састава, на курсах камандзіраў-камісараў, створаных для вышэйшага каманднага састава пры Ваенна-палітычнай акадэміі. Ён камандуе радам ваенных акруг, і 7 мая 1940 года назначаецца народным камісарам абароны СССР.

Электрыфіцыраваная карта паказвае нам два раёны, дзе ў нядаўнія дні тав. Тімашэнка выканаў адказнейшыя заданні партыі і ўрада. У 1939 годзе часці ўкраінскага фронта пад яго камандаваннем зрабілі паход у Заходнюю Украіну, вызваліўшы сваіх адзінакроўных братоў-украінцаў ад панскага гнёту. Праз некалькі месяцаў, у перыяд вайны з фінскай белагвардзейшчынай, тав. Тімашэнка быў пастаўлен партыяй і ўрадам на чале войск, дзейнічаўшых на Карэльскім перашэйку і разграміўшых «лінію Манергейма».

У музеі дэманструецца многа фатаграфій, паказваючых асобныя моманты аглядальных тактычных заняткаў, якія былі праведзены пад кіраўніцтвам наркома восенню 1940 года. Тут-жа прыводзяцца вытрымкі з прамоў і загадаў тав. Тімашэнкі:

«Дысцыпліна з'яўляецца галоўнай сілай арміі».

«Вучыць войскі толькі таму, што трэба на вайне, і толькі так, як робіцца на вайне».

С. К. Тімашэнка — верны сын партыі Леніна — Сталіна. «Гэтыя вялікія людзі, — гаворыць тав Тімашэнка аб Леніне і Сталіне, — загартавалі мяне, стварылі ва мне сілу і непахісную ўпэўненасць у перамозе над усімі ворагамі нашай свяшчэннай Радзімы».

Новы раздзел Цэнтральнага музея Чырвонай Арміі дае ўяўленне аб баявым шляху маршала і Героя Совецкага Саюза тав. С. К. Тімашэнкі, пад кіраўніцтвам якога Чырвоная Армія няспынна ўдасканальвае сваё ваеннае майстэрства, загартоўваецца, множыць сваю магутнасць, каб, як гэтаму вучыць таварыш Сталін, заўсёды быць гатовай ва ўсеўзброенні сустрэць усякага праціўніка.

І. ВЯРХОЎЦАЎ.

Масква.

НАВЕСЦІ ПАРАДАК НА КАЛГАСНЫХ ФЕРМАХ

Супакоіўшыся на некаторых дасягненнях, кіраўнікі Старобінскага раёна і работнікі райземаддзела паведамлялі вышэйстаячым арганізацыі, што грамадская жывёла поўнасцю забяспечана сытай і цёплай зімоўкай.

— Вядома, што дробныя недаробкі ёсць. Яны будуць ліквідаваны ў працэсе зімоўкі,—заявіў нам загадчык райземаддзела тав. Волкаў.

На гэтых «дробных недаробках» у падрыхтоўцы і правядзенні зімоўкі неабходна спыніцца больш падрабязна.

Кіраўнікі раёна і спецыялісты райземаддзела забыліся на тое, што далейшы рост грамадскай жывёлагадоўлі ў многім залежыць ад правільнага правядзення зімоўкі. Забеспячэнне жывёлы разнастайнымі кармамі, правільнае іх скарыстанне, добры догляд жывёлы, забеспячэнне яе цёплым памяшканнем і, нарэшце, правільная арганізацыя працы на ферме — вось асноўныя ўмовы ўзорнага правядзення зімоўкі.

У Старобінскім раёне план загатоўкі кармоў не выкапан. З-за позняй уборкі пагоршылася якасць сена, коранеплодаў. Сілосу загатоўлена недастаткова (0,7 тоны на адну галаву буйнай рагатай жывёлы).

Для таго каб карміць жывёлу адпаведна з існуючымі нормамі, у раёне нехапае больш 3.000 тон грубых кармоў і 500 тон канцэнтратаў. Нехапае і сакавітых кармоў.

Пры недахваце кармоў вялікае значэнне мае эканомія і правільнае скарыстанне іх наяўных запасаў. Перадавыя калгасы «Прагрэс», «Шлях да соцыялізма» зрабілі дакладны падлік кармоў, склалі кармавыя балансы і месячныя планы іх расходавання. Кармы перададзены па актах фуражырам, загадчыкам ферм і адпускаюцца па вазе. Сечка і мякіна запарваюцца.

На жаль, вопыт перадавікоў у раёне не папулярызуецца. Як ні дзіўна, заатэхнікі райземаддзела самі не ведаюць становішча на фермах і нічога не робяць для таго, каб дапамагчы калгасам у арганізацыі правільнай зімоўкі жывёлы.

Практыка перадавых калгасаў паказвае, што важна не толькі загатовіць кармы, але і правільна скарыстаць іх. У Старобінскім-жа раёне ў большасці калгасаў кармы скарыстоўваюцца нерацыянальна. У калгасе імені Будзённага салома, напрыклад, ідзе ў корм у выглядзе струшанкі. У мінулым годзе ў гэтым калгасе з-за дрэннага догляду і дрэннай падрыхтоўкі свінарніка да зімы загінулі парасяты ад пяці зімовых апаросаў. У гэтым годзе свінарнік таксама не быў падрыхтаван да зімы: у ім сыра, халодна.

Такое-ж становішча і на іншых фермах калгаса. Напрыклад, буйная рагатая жывёла стаіць у гразі, не чысціцца. Праходы ў кароўніку завалены гноем, які не вывозіцца ад самай восені. Кароў пояць адзін раз у суткі, ды і то халоднай вадой.

У калгасе «Чырвоная зорка» (старшыня тав. Мацукевіч) кармы таксама скарыстоўваюцца неэканомна. Салома даецца ў цэлым відзе, мякіна не запарваецца, сена не ахоўваецца і раскрадаецца.

У раёне ёсць спіртазавод, які ў сярэднім за адзін дзень дае каля чатырох тысяч дэкалітраў барды. Але бяруць яе чамусьці толькі 8 калгасаў. 65 процантаў барды скарыстоўваюць жыхары для адкорму жывёлы асабістага карыстання.

Здзіўляе і тое, што амаль нідзе жывёле не даецца мінеральная падкормка.

Усё гэта, разам узятае, перашкаджае развіццю жывёлагадоўлі, павышэнню яе прадукцыйнасці. За апошнія тры годы пагалоўе свіней у калгасах скарацілася на 3 проценты, свінаматак—на 20 процентаў.

У параўнанні з 1939 годам скарацілася і пагалоўе коней. Дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі за 1940 год не выканан ні па адному віду жывёлы. Прадукцыйнасць грамадскай жывёлы нізкая. Сярэдні ўдой на карову за тры годы складае па раёну ўсяго 862 літры малака.

Нельга сказаць, што райком партыі (сакратар тав. Барысенка) і выканком райсовета (старшыня тав. Меркуль) не займаюцца жывёлагадоўляй. Па гэтаму пытанню вынесена многа пастаноў, часта праводзяцца розныя нарады. Але ніхто не правярае прынятых рашэнняў.

Калгасы Старобінскага раёна маюць усе ўмовы для таго, каб выканаць дзяржаўны план камплектавання ферм і ўзняць прадукцыйнасць жывёлагадоўлі. Для гэтага трэба толькі навесці большэвіцкі парадак на жывёлагадоўчых фермах, больш сур'ёзна ўзяцца за справу.

М. ВОЛАХАЎ,
заатэхнік Мінскага абласнога зямельнага аддзела.

Пры Астрашыцка-Гарадоцкай МТС (Мінская вобласць) працуюць чатырохмесячныя курсы трактарыстаў. На здымку: механік МТС Т. Жыўнач абучае курсантку А. Макейчык правілам упраўлення трактарам. Фота І. Шышко. (БЕЛТА).

За рэнтабельную работу параходства

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). З выключнай цікавасцю вывучаюць работнікі Днепра-Дзвінскага рачнога параходства матэрыялы XVIII партыйнай канферэнцыі.

Многія ўчасткі параходства пасля абмеркавання матэрыялаў канферэнцыі прыкметна палепшылі сваю работу. Начальнік палітаддзела параходства тав. Смальянінаў расказаў нашаму карэспандэнту, як калектыў параходства прыступіў да рэалізацыі рашэнняў XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі.

— Наша параходства, — гаворыць ён,—за апошнія годы працуе не дрэнна. Па выкананню плана перавозак важнейшых грузаў, рамонту суднаў і іншых паказальніках мы займаем перадавое месца ў Наркамрэчфлоце СССР. Але, не гледзячы на некаторыя поспехі, у нас ёсць яшчэ сур'ёзныя прабелы. Справядлівыя і сур'ёзныя папрокі, зробленыя на канферэнцыі па адрасу Наркамрэчфлота, адносяцца і да нашага параходства.

У мінулагоднюю навігацыю мы перавыканалі план перавозак. Аднак былі дапушчаны вялікія перарасходы паліва і іншых матэрыялаў. Наяўнасць аварый, нерацыянальнае скарыстанне магутнасці механізмаў, недавыкананне плана перавозкі грузаў малой хуткасці сведчыць аб тым, што далёка не ўсе партыйныя арганізацыі, у тым ліку і палітаддзел, глыбока цікавіліся эканомікай кожнага парахода, кожнага судна і ўчастка.

Вялікія недахопы мы маем таксама на суднабудаўнічых і суднарамонтных прадпрыемствах.

Гаспадарчыя і партыйныя арганізацыі параходства зараз сталі больш канкрэтна займацца пытаннямі работы свайго ўчастка. Рашэнні XVIII канферэнцыі сталі для нас канкрэтнай праграмай барацьбы за паспяховую падрыхтоўку да навігацыі гэтага года, за пераадоленне недахопаў у рабоце воднікаў.

План суднарамонту на 20 лютага выканан на 79,8 процанта. Мы ідзем вышэй сутачнага графіка. Перадавое месца па суднарамонту заваяваў гомельскі завод (начальнік тав. Сурыгін). Завод гэты атрымаў пераходны сцяг упраўлення параходства і палітаддзела. Па ініцыятыве партыйнай арганізацыі на заводзе абвешчан паход за культуру на вытворчасці. Цэхі, участкі і тэрыторыі прадпрыемства ачышчаны ад хламу. Гэта будзе спрыяць павышэнню прадукцыйнасці працы.

Многія рамонтныя майстэрні — Магілеўская, Крычаўская, Барысаўская, Брэсцкая — ва ўмовах зімы датэрмінова закончылі суднарамонт. Гомельскі суднарамонтны завод аказвае таварыскую дапамогу адстаючаму бабруйскаму заводу, куды выехала брыгада з дзесяці лепшых кваліфікаваных рабочых. Пасланa брыгада лепшых стаханаўцаў суднарамонтных заводаў у Пінск для аказання дапамогі ў суднарамонце. Суднабудаўнічыя заводы, майстэрні перайшлі працаваць на цвёрды графік.

Сур'ёзную дапамогу ў арганізацыі рамонту аказваюць нам тэрытарыяльныя партыйныя арганізацыі раду раёнаў нашай рэспублікі. Трэба адзначыць дапамогу Бабруйскага і Віцебскага гаркомаў, Веткаўскага райкома КП(б)Б. Яны сістэматычна займаюцца пытаннямі работы воднага транспарта.

У мэтах барацьбы за эканомію паліва, упершыню ў гэтым годзе мы павялічваем міжпрамывачны прапліў паравых суднаў. Звычайна на працягу навігацыі 6 разоў чысцім катлы параходаў. На кожную такую чыстку трацілася 22 гадзіны работы ўсёй каманды, прычым на гашэнне і растопку катлоў расходвалі вялікую колькасць паліва. У гэтым годзе ўжываецца новы сродак супроць накіпу—антынакіпін. Ён дасць магчымасць чыстку катлоў у часе навігацыі рабіць толькі адзін раз. Па папярэдніх падліках, новае мерапрыемства дасць 161 тысячу рублёў эканоміі.

Апрача ўсіх гэтых мерапрыемстваў мы ўводзім у строй новыя пагрузачныя механізмы, што значна павялічыць грузаабарот.

Узброіўшыся рашэннямі XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, пры дружнай рабоце ўсяго калектыва, даб'емся новых поспехаў у рабоце параходства. Будзем працаваць рэнтабельна.

Сыны

Вядомы добра нам усім
Калгасны садавод,
Ён вішням, яблыням густым
Аддаў нямала год.

Хадзіў між дрэў,
Паміж кустоў
З вясны і да вясны...
І не заўважыў — час прайшоў,
Як выраслі сыны.

Нядаўна школа,
Комсамол.
Нядаўна быў з трыма...
Ён азірнуўся навакол,
А іх ужо няма.

Такі, відаць, жыцця закон:
У кожнага свой шлях,
Але заўсёды чуе ён —
Яны ў яго грудзях.

Бліжэла восень.
На зямлі
Антонавак апад...
Ля возера Хасан ішлі
Палкі адбіць напад.

І самурайскі вышаў дух
З пакрышаных касцей;
Скасілі танкі,
Узяўшы ў круг,
Няпрошаных гасцей.

Садоўнік наш
Пра гэты бой
Даведаўся з газет...
Прыслаў-жа хутка сын-герой
Хасанаўскі прывет.

Стаяў пад пухам снегавым
Маўклівы,
Голы сад...
Пайшлі паходам баявым
За родны Ленінград.

Грымела грознае — ура!..
А ў сэрцах смелых рот
Жыло імя правадыра...
І паў за Дотам Дот.

Вясна спрачалася з зімой,
Змятаючы снягі;
Прыходзіць
З Выбаргу пісьмо —
Вітае сын другі.

Ізноўку дрэвы адцвілі,
Сагнуліся ў пладах...
На Бесарабскія палі
Байцы
Панеслі сцяг.

Узняўся вольны чалавек,
Падзякаваў байцам,
Бо не вярнуцца больш
Праз век
Баярскім, чорным дням.

Стары расчулены,
Здавён
Чакаў ён тых гадзін, —
Прыслаў хвалюючы паклон
З Дунаю трэці сын.

І вось цяпер,
Як пройдзе танк,
Аж дрэвы роняць ліст,
Сябрам даводзіць усяляк
Прыехаў — сын танкіст.

Калі-ж на небе
Шызы дым, —
Закружыць самалёт,
Настоіць тройчы на сваім,
Што гэта — сын пілот.

І хтосьці, помню,
Жартам раз,
Вазьмі пытанне дай:
— Скажыце, многа іх у вас?
Пачуў ён з гонарам адказ:
— У Сталіна спытай!

Пятрусь БРОЎКА.

Люты. 1941 г.

ТОПАЛЬ І БЕРАСКЛЕТ БАРАДАЎЧАТЫ

Бурна растучая прамысловасць з года ў год прад'яўляе ўсё большы попыт на драўніну. Ва ўмовах абмежаванай рубкі лесу гэты попыт можна задаволіць толькі за кошт такіх парод лесу, якія пры малым перыядзе росту даюць максімальныя запасы драўніны. Такой пародай перш за ўсё з'яўляецца топаль.

Аб вялікай прадукцыйнасці топаля могуць служыць хоць-бы наступныя даныя. Чорны топаль, які культывіруецца ў нас на Волзе, к 30-ці гадам з 1 гектара дае 400 кубаметраў драўніны, асіна ў гэтым-жа ўзросце дае ўсяго толькі 100—110 кубаметраў драўніны.

Драўніна топаля можа шырока прымяняцца ў вытворчасці фанеры, стружкі, паперы, запалак і т. д. За граніцай яна шырока скарыстоўваецца для патрэб папяровай прамысловасці. Напрыклад, у Італіі амаль 80 процантаў драўніннай масы прыгатаўляецца з канадскага і чорнага топаля. Пры гэтым атрымліваецца папера выключна высокай якасці. Драўніна топаля таксама шырока прымяняецца ў фанернай і авіяцыйнай прамысловасці.

Трэба адзначыць, што для вырабу паперы канадскі топаль можна эксплаатыраваць ва ўзросце 10—12 год, а чорны топаль — у 12—15 год. У ЗША топаль скарыстоўваюць на паперу ва ўзросце 8 год, а ва ўмовах нашай Горкаўскай вобласці — у 10—15 год.

Абмежаваныя запасы асіны і рост запалкавай прамысловасці Беларусі, якая спажывае штогод да 200 тыс. кбм. драўніны, прымушаюць неадкладна заняцца стварэннем топалевых насаджэнняў. Топаль у нашых умовах расце вельмі добра. Быстры рост яго і значныя запасы драўніны, атрымліваемыя ў кароткі час, даюць магчымасць стварыць сыравінныя базы блізка ад пунктаў канцэнтрацыі прамысловасці.

Калі прыняць умоўна, што гадавая патрэбнасць нашай запалкавай прамысловасці будзе і ў далейшым складаць не больш 200 тыс. кбм. драўніны, то для пакрыцця гэтай патрэбнасці неабходна будзе мець насаджэнні топаля на плошчы, якая складзе ўсяго 2,1 процанта лясного фонда БССР. Для забеспячэння запалкавай прамысловасці асінавай драўнінай патрабуецца 11,8 процанта лясного фонда, тады як асіна зараз займае ўсяго 7,2 процанта.

Развядзенне топаля ў нашай рэспубліцы затрымліваецца тым, што асобныя галіны дрэваапрацоўчай прамысловасці не цікавяцца станам сваёй сыравіннай базы. Апрача таго, некаторыя лясныя работнікі ўсё яшчэ лічаць, што топаль у нашых умовах расце дрэнна.

Трэба рашуча асудзіць такую практыку. Прамысловыя прадпрыемствы павінны клапаціцца аб замяняльніках дэфіцытнай сыравіны, у прыватнасці аб топалі.

Неабходна скарыстаць надыходзячы веснавы сезон лесапасадкі для стварэння топалевых насаджэнняў прамысловага значэння.

Вялікай увагі заслугоўвае берасклет барадаўчаты, або гутаперчанос (адзін з лепшых відаў натуральнага каучука). У карэнневай кары яго ўтрымліваецца 13—15 процантаў, а ў некаторых выпадках —і да 20 процантаў гутаперчы. Запасы яго вельмі абмежаваны. У 1940 годзе было загатоўлена толькі 54,5 тоны пры плане ў 75 тон. Характэрна, што гэты хмызняк вельмі добра расце пад полагам лясных дрэваў і такім чынам не патрабуе дадатковай плошчы.

У адносінах развядзення берасклета за апошнія два годы прадпрыняты некаторыя меры, аднак яны яшчэ вельмі нязначныя. Вялікая плошча нашых лясоў дазваляе шырока культывіраваць берасклет барадаўчаты і тым самым стварыць базу каштоўнейшай сыравіны для прамысловасці.

Н. КУНЕВІЧ,
начальнік сектара лясной прамысловасці Дзяржплана пры СНК БССР.
А. Ю. СТУЛЬБА,
інжынер-лесавод.

ЗНАТНЫЯ ЛЮДЗІ БССР—УДЗЕЛЬНІКІ ВЫСТАЎКІ

Совет Народных Камісараў БССР зацвердзіў рад калгасаў, соўгасаў, калгасных ферм, перадавікоў і арганізатараў сельскай гаспадаркі для шырокага паказу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1941 года. Для шырокага паказу ў павільёнах выстаўкі зацверджана 19 калгасаў, 5 соўгасаў, 1 МТС, 13 калгасных жывёлагадоўчых ферм, 7 навуковых і вучэбных сельскагаспадарчых устаноў, 16 старшынь калгасаў, 31 брыгадзір, 20 перадавікоў жывёлагадоўлі, 4 брыгадзіры МТС і рад навуковых работнікаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

На выстаўцы будуць адлюстраваны дасягненні ордэнаносных калгасаў рэспублікі: імені Валадарскага Магілеўскага раёна, імені Тэльмана Брагінскага раёна, імені Беларускай Асобай Вялікай Армії Любаньскага раёна. На адным са стэндаў будуць размешчаны экспанаты лугтаса «Ведрыч» (Васілевіцкі раён), які за апошнія чатыры годы з плошчы ў 266 гектараў атрымліваў па 19,4 цэнтнера зерня і з плошчы ў 965 гектараў — па 54,9 цэнтнера сена многагадовых траў.

У павільёне БССР будуць дэманстравацца поспехі перадавога ў Талачынскім раёне ільнаводчага калгаса «Чырвоны пуцілавец». Калгаснікі гэтай арцелі атрымалі ў сярэднім за чатыры годы з плошчы ў 29 гектараў па 4,8 цэнтнера ільноваласна і па 5,1 цэнтнера ільносемя з гектара.

Выдатных поспехаў дабілася аўцагадоўчая ферма калгаса «Чырвоны ўсход» Кіраўскага раёна. У сярэднім за чатыры годы гэта ферма атрымала ад кожных 100 аўцаматак 212 ягнят і па 4,4 кілограма воўны ад кожнай дарослай авечкі. Пасека калгаса «Чырвоны сцяг» Лепельскага раёна, дзе налічваецца 60 пчаліных сем'яў, за апошнія чатыры годы атрымала па 53,5 кілограма мёду і 1,2 кілограма воску ад кожнай сям'і. Ферма калгаса «Чырвоны ўсход» і пасека калгаса «Чырвоны сцяг» разам з іншымі перадавымі калгаснымі фермамі залічаны для шырокага паказу на выстаўцы.

Сярод удзельнікаў выстаўкі—Горацкі Дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчы інстытут. За годы совецкай улады інстытут падрыхтаваў звыш 3 тысяч спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі і на курсах масавай кваліфікацыі — звыш 10 тысяч чалавек. За апошнія 10 год работнікі інстытута напісалі 25 падручнікаў, апублікавалі звыш 300 навуковых работ і сканструіравалі 20 новых сельскагаспадарчых машын. Інстытут і рад яго прафесараў і навуковых работнікаў зацверджаны кандыдатамі на выстаўку.

Побач з брыгадзірамі, старшынямі калгасаў, арганізатарамі і спецыялістамі сельскай гаспадаркі для шырокага паказу на выстаўцы зацверджаны калгаснікі-вопытнікі, знатныя грабары і ініцыятары ўкаранення ў калгасную вытворчасць новых культур. Сярод іх — Пётр Брагінец, стаханавец-грабар калгаса «Чырвоная змена», Любаньскага раёна, які на асушцы балот дабіўся выканання нормы на 1.500 процантаў.

Для шырокага паказу на выстаўцы зацверджаны брыгадзір-меліяратар калгаса «Сталінец» Сенненскага раёна Нікалай Васілёнак, меліяратар Любаньскага раёна М. Сержанін, настаўнік гомельскай школы Нікалай Міцераў, які атрымаў па 19 кілограмаў вінаграда з кожнага куста і акліматызіраваў грэцкі і манчжурскі арэх і тутавае дрэва. У выстаўцы будуць удзельнічаць Якаў Матрунчык — брыгадзір-хмелявод калгаса імені Леніна Мінскага раёна і Якаў Магідзін — знатны садоўнік Лоеўскага раёна.

НОВЫЯ ТОРФАБРЫКЕТНЫЯ ЗАВОДЫ

Торфабрыкет—высокакаларыйны і малааб'ёмны від паліва. Цеплатворнасць яго вялікая. Адна тона брыкета замяняе 3—4 кубаметры дроў. У хатняй абстаноўцы ён з'яўляецца лепшым відам паліва.

У гэтым годзе наша рэспубліка ўзбагаціцца радам вялікіх прадпрыемстваў па вырабу брыкета. Будуць пабудаваны 4 торфабрыкетныя заводы: на торфабалотах «Усяж» (Смалявіцкі раён), на торфмасіве «Лукскае» (Жлобінскі раён) і інш.

Пачалося будаўніцтва новых торфазаводаў у Палескай, Гомельскай, Баранавіцкай, Беластоцкай і Магілеўскай абласцях.

АБ ПАСТАЯННЫХ КАМІСІЯХ ПРЫ СОВЕТАХ

Высокае давер'е, аказанае народам, дэпутаты абласнога, раённых, гарадскіх, сельскіх і пасялковых советаў нашай вобласці апраўдваюць большэвіцкімі справамі. За год з часу выбараў яны дабіліся немалых поспехаў. Значна палепшылася работа советаў. Дэпутаты вырастаюць у дзяржаўных дзеячоў ленінска-сталінскага тыпу. Цясней стала сувязь советаў з масамі выбаршчыкаў, адкрыліся новыя формы совецкай работы.

Пры советах створаны пастаянна дзеючыя камісіі па розных галінах гаспадаркі і культуры: 115 камісій пры раённых і гарадскіх советах, 1.444 пры сельсоветах і 6 пры абласным совеце. У рабоце пастаянных камісій советаў вобласці ўдзельнічае 6.030 дэпутатаў і 7.108 актывістаў.

Пастаянныя камісіі як новая форма прыцягнення дэпутатаў да актыўнай дзяржаўнай дзейнасці поўнасцю сябе апраўдалі. Яны аказваюць вялікую дапамогу мясцовым советам у паспяховым вырашэнні гаспадарчых і культурных задач. Толькі за першае паўгоддзе 1940 года пастаянныя камісіі сельскіх советаў разглядзелі 1.873 пытанні і 1.491 пытанне ўнеслі на разгляд выканкомаў і сесій советаў.

Гандлёвая камісія Барысаўскага горсовета ўсю сваю ўвагу накіравала на праверку становішча і паляпшэнне работы гандлёвай сеткі горада. Дэпутаты ўнеслі рад прапаноў па паляпшэнню яе работы. Канкрэтныя прапановы гандлёвай камісіі праведзены ў жыццё. Значна палепшылася работа гандлёвай сеткі, дзетсталовай і рэстарана № 2. Па настаянню камісіі дадаткова адкрыт адзін магазін у сістэме трансгандальхарча, палепшылася прадукцыя хлебакамбіната.

Жыхары Кайкаўскага сельсовета, Мінскага раёна, вельмі цёпла адзываюцца аб дзейнасці сельсовецкай камісіі па ахове здароўя. Камісія глыбока ўваходзіць у справы медыцынскіх устаноў, дабілася паляпшэння работы калгасных дзіцячых ясляў, сочыць за захаваннем санітарных правіл на калгасных фермах і т. д. У працэсе работы камісія стварыла вакол сябе актыў калгасных санітарных інструктараў.

Сельскагаспадарчыя камісіі пры Малышэвіцкім, Семяжоўскім і Макранскім сельсоветах, Чырвонаслабодскага раёна штодзённа займаюцца пытаннем развіцця грамадскай жывёлагадоўлі. Яны дабіліся добрых паказальнікаў па ўкамплектаванню ферм і захаванню маладняка. Як вынік— усе калгасы Семяжоўскага сельсовета і калгас «Чырвоная зара», Малышэвіцкага сельсовета, з'яўляюцца кандыдатамі для шырокага паказу на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 1941 года.

Пастаянныя камісіі, апіраючыся на дэпутатаў і совецкі актыў, садзейнічаюць правядзенню ў жыццё дырэктыў партыі і законаў социялістычнай дзяржавы, правяраюць выкананне рашэнняў мясцовых советаў і вышэйстаячых дзяржаўных органаў. Камісіі выяўляюць запросы насельніцтва, распрацоўваюць мерапрыемствы па іх задавальненню. Жыццё паказала, што камісіі з'яўляюцца надзейнымі памочнікамі мясцовых советаў у вырашэнні вялікіх і малых дзяржаўных спраў.

Некаторыя выканкомы райсоветаў недаацанілі велізарнага значэння пастаянных камісій (Рудзенскі і Чэрвеньскі райвыканкомы). Замест дзелавой дапамогі камісіям яны чакаюць нейкіх асобых указанняў і дырэктыў зверху, забываючы, што пастаянныя камісіі — гэта адна з форм арганізацыі работы советаў.

Ёсць выпадкі, калі камісіі советаў бяруць на сябе не ўласцівыя ім функцыі, дапускаюць адміністрыраванне. Напрыклад, бюджэтная камісія Барысаўскага райсовета ў сваіх рашэннях па разгляду бюджэта абавязвае раённы фінаддзел, загадчыкаў аддзелаў выканкома і старшынь сельвыканкомаў, дае дырэктывы. Гэта — ні што іншае, як імкненне падмяніць выканком.

Культурна-бытавая і сельскагаспадарчая камісіі Аколаўскага сельсовета, Плешчаніцкага раёна, даюць распараджэнні старшыням калгасаў аб аказанні матэрыяльнай дапамогі, размяркоўваюць кармы. І ў гэтых выпадках трэба раз'ясніць камісіям, што яны не маюць правоў выканаўчых і распарадчых органаў, а свае прапановы павінны адстойваць перад выканкомам або ставіць іх на абмеркаванне сесіі совета.

Велізарнае значэнне ў паляпшэнні работы пастаянных камісій мае арганізуючая роля выканкомаў мясцовых советаў. Добры прыклад паказвае выканком Чырвонаслабодскага райсовета. Ён склікаў нараду кіраўнікоў пастаянных камісій сельсоветаў і райсовета разам з загадчыкамі аддзелаў райвыканкома. Нарада падвергла дэтальнаму разбору вопыт работы камісій. Удзельнікі нарады былі тут-жа азнаёмлены з планам работы райвыканкома.

Аднак трэба перасцерагчы ад спроб ператварыць камісіі ў састаўную частку выканкомаўскага апарата. На жаль, такія факты ёсць. Выканаўчы камітэт Прылепскага сельсовета, Смалявіцкага раёна, заслухаўшы на сваім пасяджэнні даклад аб рабоце сельпо, аб'явіў вымову за дрэнную работу гандлюючых арганізацый старшыні гандлёва-загатоўчай камісіі сельсовета. Слуцкі райвыканком абавязаў сельвыканкомы сістэматычна заслухоўваць на сваіх пасяджэннях даклады старшынь камісій аб іх рабоце. Зусім відавочна, што гэтыя выканкомы не зразумелі ролі і значэння пастаянных камісій совета.

Некаторыя советы нават няправільна падышлі да арганізацыі пастаянных камісій. Сельскія советы Заслаўскага раёна стварылі па 9—10 камісій, у якія ўваходзіць па 1—2 чалавекі. Было-б больш правільным стварыць 3—4 пастаянныя камісіі па галоўных галінах работы совета, напрыклад, сельскагаспадарчую, бюджэтна-фінансавую, аховы здароўя, культурную і абаронную. Няма патрэбы ўстанаўліваць для ўсіх советаў лік пастаянных камісій. Советам прадастаўляецца магчымасць самім вырашаць гэта пытанне. Але нельга забываць, што камісіі трэба ствараць па асноўных галінах гаспадарчай і культурнай дзейнасці советаў.

Вельмі важнае значэнне мае правільны падбор састава і кіраўнікоў камісій. У большасці советаў да гэтага пытання падышлі ўдумліва, з пачуццём вялікай адказнасці. Але дзе-ні-дзе дапушчаны памылкі. У Слабодскім сельсовеце, Смалявіцкага раёна, камісіі стварылі, а кіраўнікоў не выбралі. Наўрад ці заслугоўвае адабрэння выбранне старшынямі пастаянных камісій раённых советаў загадчыкаў адпаведных аддзелаў выканкомаў (Смалявіцкі і Халопеніцкі райсоветы). Загадчыкі аддзелаў і без таго абавязаны штодзённа працаваць у дадзенай галіне гаспадаркі або культурнага будаўніцтва

Дзейнасць пастаяннай камісіі мясцовага совета будзе тым плацатворней, чым шырэй у ёй будзе прымаць удзел актыў спецыялістаў, рабочых і калгаснікаў. Такі актыў у нас ёсць. Яго трэба ўцягнуць у штодзённую жывую работу.

А. ВАРАБ'ЁЎ,
інструктар выканкома Мінскага абласнога Совета дэпутатаў працоўных.

Кляновы і бярозавы сок—сыравіна для мясцовай харчовай прамысловасці

У нашай рэспубліцы ёсць вялікія сыравінныя рэсурсы для паспяховага развіцця мясцовай прамысловасці і промкааперацыі. Пры гэтым могуць быць максімальна скарыстаны як старыя віды сыравіны, так і новыя, якія яшчэ знаходзяцца ў стадыі вывучэння.

Адным з новых відаў сыравіны для харчовай прамысловасці з'яўляецца кляновы і бярозавы сок. Свежы сок вострапалістнага клёна мае ад 1,3 да 1,7 проц. цукру, а сок бярозы — ад 0,5 да 1,2 проц. Апрача гэтага, яны маюць значную колькасць кіслаты, бялкоў і араматных вяшчэстваў.

З кляновага і бярозавага соку шляхам выпарвання можна атрымаць выдатны сіроп, прычым кляновы сіроп мае 64 проц. цукрозы, а бярозавы, у залежнасці ад ступені выпарвання, — ад 40,8 да 69,8 проц. Кляновы сіроп мае светлажоўты колер, прыемны моцны пах, а бярозавы — цёмнавішнёвы колер. Такім чынам кляновы і бярозавы сок з'яўляюцца добрай сыравінай для мясцовай харчовай прамысловасці.

Запасы кляновага і бярозавага соку ў нашай рэспубліцы дасягаюць вялікіх памераў. За сезон падсочкі адзін клён можа даць да 35 літраў соку, а гектар кляновых насаджэнняў, у залежнасці ад гушчыні і ступені спеласці, — 800—1.000 літраў. З адной бярозы за сезон можна атрымаць у сярэднім 170 літраў соку, а з гектара бярозавых насаджэнняў — да 20 тыс. літраў.

У нас няма вялікіх плошчаў кляновых насаджэнняў. Таму прамысловую падсочку іх можна арганізаваць толькі ў асобных раёнах (Асіпавіцкі і інш.). Затое бярозавыя насаджэнні ёсць амаль усюды. Падсочку іх лепш за ўсё праводзіць на дзялянках, адведзеных для суцэльнай высечкі.

Кляновы і бярозавы сок і сіроп могуць быць скарыстаны для выпрабу безалкагольных натуральных напіткаў—квасу, шыпучкі і інш. У 1934 годзе лабараторыя мінскага піваварнага завода «Беларусь» на кляновым сіропе выраблялa рад натуральных газіраваных напіткаў, якія прызнаны годнымі для масавай вытворчасці. Апрача таго, бярозавы сок лічыцца каштоўным лячэбным сродкам супроць падагры, туберкулёза, захворванняў почак.

Як кляновы, так і бярозавы сок можа служыць сыравінай для выпрабу віна. Віно па якасці не ўступае некаторым вінаградным, мае залацісты колер, араматнае і прыемнае на смак.

У 1934 годзе лабараторыя піваварнага завода «Беларусь» правяла вопыты па скарыстанню кляновага сіропу як сыравіны для выпрабу марожанага. Дэгустацыйная камісія адобрыла гэты пачын. Кляновы сіроп і сок таксама могуць быць скарыстаны як араматнае вешчаства для выпрабу цукерак. У паўднёвай Канадзе ёсць многа дробных і некалькі буйных фабрык, якія выпрабляюць такія цукеркі.

Арганізацыя прамысловай здабычы і перапрацоўкі кляновага і бярозавага соку ў БССР не прадстаўляе асобых цяжкасцей.

І. М. ЯРМАШЭВІЧ,
старшы навуковы работнік Навукова-даследчага інстытута харчовай прамысловасці.

ЗА РУБЯЖОМ

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дадзеныя ваенных дзеянняў)

Ва Ўсходняй Афрыцы працягваюцца жорсткія баі. У Самалі, згодна італьянскім зводкам, італьянскія войскі аказваюць упорнае супраціўленне англійскім часцям на поўнач ад Магадышо. Карэспандэнт агенцтва Рэйтар, які суправаджае паўднёва-афрыканскія войскі ў Італьянскім Самалі, перадае, што ў часе боёў у раёне ракі Джуба паўднёва-афрыканскія часці ўзялі ў палон італьянскую дывізію. У ліку трох тысяч палонных знаходзяцца тры брыгадныя генералы.

У Абісініі прадаўжаюцца дзеянні абісінскіх партызан у правінцыі Годжам.

У Эрытрэі, згодна камюніке англійскага камандавання на Блізкім Усходзе, англійскія войскі [illegible] на поўнач ад Кероны. [illegible]

Ваенныя аперацыі ў Паўночнай Афрыцы абмяжоўваюцца дзеяннямі авіяцыі. Італьянскія самалёты, [illegible] італьянскага камандавання, бамбардыравалі аўтатранспартныя сродкі англічан на паўднёвы захад ад Аджэдабіі (на поўдзень ад Бенгазі). Германскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёты на партовыя збудаванні ў Кірэнаіцы.

[illegible]

Дзённыя метэаралагічныя ўмовы прадаўжаюць перашкаджаць развіццю шырокіх наступальных аперацый у Албаніі.

На грэчаскім участку фронту, як перадае агенцтва Райтар, грэчаскія войскі адбілі контратаку італьянцаў, [illegible] агнём зенітных батарэй. Грэчаскае камандаванне паведамляе аб тым, што грэчаскія войскі паспяхова адбілі танкавую атаку італьянцаў.

На албанскім фронце англа-грэчаская авіяцыя 28 лютага, згодна зводцы грэчаскага вярхоўнага камандавання, у паветраных баях збіла 26 італьянскіх самалётаў. Італьянскія самалёты бамбардыравалі Прэвезу, Корфу і Флорыну. [illegible]

На англійскім фронце 28 лютага і ў ноч на 1 сакавіка германская авіяцыя праяўляла нязначную актыўнасць. Асобныя бамбардыроўшчыкі, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, скінулі бомбы на партовыя збудаванні і ваенныя аб'екты на паўднёва-ўсходнім узбярэжжы і ў раёне пункту Цэнтральнай Англіі.

Буйныя злучэнні англійскай авіяцыі, перадае агенцтва Рэйтар, праляцелі ў ноч на 1 сакавіка інтэнсіўны налёт на Вільгельмсгафен і іншыя аб'екты ў Паўночна-Заходняй Германіі. Англійскія самалёты бамбардыравалі таксама порт Булоні.

1 сакавіка (ТАСС).

Канцэнтрацыя японскіх войск у Французскім Інда-Кітаі

НЬЮ-ЙОРК, 1 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс, у афіцыяльных японскіх кругах указваюць, што ў Тонкіне (Французскі Індакітай) знаходзіцца 12 тысяч японскіх салдат. 27 лютага былі значна ўзмоцнены японскія паветраныя сілы ў Тонкінскім раёне. У Ханоі таксама ёсць значныя японскія паветраныя сілы. У Хайфоне і ля паўднёвага ўзбярэжжа Індакітая канцэнтруюцца японскія ваенныя караблі. Паводле непацверджаных вестак, у Сіямскім заліве патрулірue 51 японскі карабль.

Становішча ў Індакітаі астаецца «вельмі напружаным». Токіо настойвае на прыняцці Індакітаем японскіх прапаноў аб урэгуляванні канфлікта аб Тай. Выказваецца думка, што ўрад Індакітая ў хуткім часе аб'явіць усеагульную мабілізацыю.

Пасяджэнне французскага савета міністраў

ЛІОН, 1 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Офі (Гавас), учора адбылося пасяджэнне французскага савета міністраў, на якім была вызначана пазіцыя ўрада па пытанню аб перагаворах у Токіо аб урэгуляванні канфлікта паміж Таі і Французскім Індакітаем.

Расшырэнне мінных палёў ля Сінгапура

НЬЮ-ЙОРК, 1 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Асошыэйтэд Прэс, англійскія ўлады аб'явілі, што, пачынаючы з 3 сакавіка, будуць устаноўлены новыя мінныя палі, закрываючыя ўваход з усхода ў Сінгапурскую гавань. Пасля гэтага праход у Сінгапур будзе магчымы толькі з паўднёвага захада праз Малакскі праліў.

Беспрацоўе ў Фінляндыі

ХЕЛЬСІНКІ, 1 сакавіка. (ТАСС). 26 лютага дэлегацыя беспрацоўных наведала гарадскога галаву горада Хельсінкі Тулен-хеймо і ўручыла яму петыцыю. Як паведамляе газета «Суомен соцыялдэмакраці», у петыцыі ўказваецца, што афіцыяльныя даныя аб ліку беспрацоўных зусім не адпавядаюць сапраўднасці, паколькі многія беспрацоўныя не рэгіструюцца на біржы працы. Па даных, атрыманых прафсаюзамі, лік беспрацоўных у многа разоў большы, чым гэта ўказваецца ў афіцыяльных справаздачах. Беспрацоўем ахоплены не толькі чорнарабочыя, але і кваліфікаваныя рабочыя. Асабліва вялікае беспрацоўе сярод будаўнічых рабочых і жанчын.

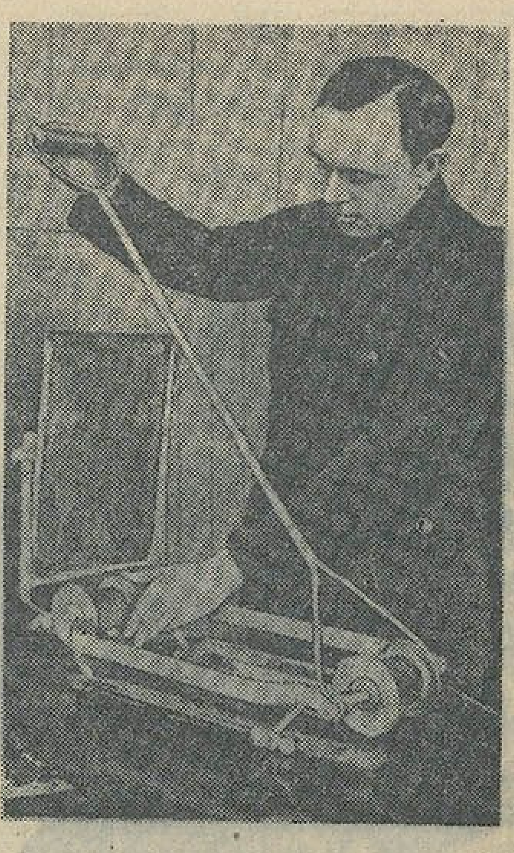

Намеснік начальніка Мінскай 8-й дыстанцыі пуці Заходняй чыгункі інжынер П. А. Бірыла каля сканструіраванай ім люстранай цялежкі для выяўлення дэфектаў рэльса.
Фото Э. Астрэйкі. (БЕЛТА).

З апошняй пошты

ЖАРТЫ „ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ“

«В каждой строчке по две точки—
Догадайся, мол, сама...»

Гэтыя словы з вядомай песні вельмі спадабаліся работнікам рэдакцыі газеты «Чырвоная змена». Яны яўна рашылі зрабіць іх дэвізам у сваёй штодзённай практыцы.

Сапраўды, для чаго чытачам «Чырвонай змены» ўсё, як гаворыцца, укладваць у рот? Хай самі здагадваюцца, аб чым думае рэдакцыя, што яна хацела змясціць у газеце і чаго не змясціла, скажам, з-за недахвату часу.

І рашыла рэдакцыя, так сказаць, пагіграць са сваімі чытачамі, заінтрыгаваць іх. Пачынаючы з 14 лютага, «Чырвоная змена» пачала выходзіць без указання дакладнай даты. Атрымлівае падпісчык газету, глядзіць і паціскае плячыма:

«14, пятніца, 1941 г.»
«16, нядзеля, 1941 г.»
«19, серада, 1941 г.» і г. д.

А месяц? Студзень ці люты?
Невядома! «Догадайся, мол, сама...»

І так вось ужо два тыдні рэдакцыя «Чырвонай змены» высылае сваім чытачам газету з загадачнымі датамі.

Кажуць, што гэта толькі пачатак, што, калі чытач апраўдае надзеі рэдакцыі ў адносінах здагадлівасці, яна прыдумае новыя формы ігры. Магчыма, газета будзе выходзіць без назвы або без загалоўкаў над артыкуламі.

Гэта, аднак, яшчэ не так страшна. А што, калі рэдакцыя раптам надумаецца і пачне выпускаць газету без подпісу рэдактара? Што тады? Як зможа чытач устанавіць, хто іграе з ім такія далёка не разумныя жарты?

Паляўнічы

У калгасе «Фалько», Дзяржынскага раёна, калгаснік Іван Емельянавіч Шчэлкун славіцца як выдатны паляўнічы-следапыт. Паляванне на звера—яго любімы занятак. У гэтым сезоне Іван Емельянавіч забіў 22 лісіц, многа зайцаў, тхораў і іншых звяроў. За здадзеную дзяржаве пушніну ён атрымаў 1.280 рублёў.

Мінскі райспажывсаюз прэміраваў паляўнічага 200 руб.

На гарадскія тэмы

„Закрыта на абед“

Грамадзянка старанна завярнула туфлі ў газету і накіравалася ў майстэрню па рамонту абутку арцелі «Каапрамонт» па Савецкай, 59. Калі яна зайшла ў майстэрню, ёй аб'явілі:

— Вы не ў час прышлі. З 12 да 13 гадзін у нас перапынак на абед.

Яна паглядзела на свой ручны гадзіннік. І сапраўды, ён паказваў роўна 12. Нічога не зробіш.

«Пайду ў магазін, — мільганула ў яе думка, — куплю што-небудзь». Адтуль рашыла зайсці ў размешчаную паблізу «амерыканку» «Стахапавец» па Савецкай, 84. Але дошчачка на дзвярах аб'явіла: «Перапынак на абед з 12 гадзін 30 мінут да 13 гадзін 30 мінут».

Трэцяе месца, куды накіравалася грамадзянка, — гэта фатаграфія па Ленінскай, 18. Але і там яе спаткаў той-жа лёс: абедзены перапынак.

Той, хто не вывучыць графік перапынкаў, рызыкуе бескарысна траціць час на хаджэнне па майстэрнях. А вывучэнне часу абедзеных перапынкаў у арцелях бытавога абслугоўвання — даволі цяжкая справа, бо няма афіцыяльнага раскладу. Прыходзіцца ледзь не з блакнотам у руках абыходзіць усе майстэрні.

А якая думка выканкома Мінскага гарсовета наконт гэтага? Ён выказаўся па гэтаму поваду адзін раз: у лісцені мінулага года ўстанавіў час абедзенага перапынку для ўсіх арцелей бытавога абслугоўвання з 2 да 3 гадзін дня. Але ўся справа ў тым, што ніхто не сочыць за выкананнем арцелямі пастановы выканкома гарсовета. Кожнае праўленне арцелі ўстанаўлівае свой час абедзенага перапынку без усякага ўліку інтарэсаў насельніцтва.

Выканком Мінскага гарсовета павінен навесці пэўны парадак у гэтай справе.

Арк. ГУР.

Раённы краязнаўчы музей

БАБРУЙСК. (Кар. «Звязды»). Бабруйскі краязнаўчы музей — адзін з старэйшых раённых музеяў у рэспубліцы. Экспанаты для яго старанна збіраюць і дастаўляюць рабочыя, калгаснікі, настаўнікі, вучні.

За мінулы год музей наведала 29 тысяч чалавек.

У заалагічным і біялагічным аддзелах музея паказаны амаль усе віды звяроў і птушак, што жывуць на тэрыторыі раёна.

Багат экспанатамі і прамысловы аддзел. Мадэлі разнастайных станкоў, старанна зробленыя рукамі бабруйскіх рабочых, адлюстроўваюць развіццё мясцовай прамысловасці. Сярод іх выдзяляюцца прадукцыя завода імені Сталіна — гідратурбіны для малых электрастанцый. У аддзеле выстаўлены дзесяткі відаў прадукцыі развітай дрэваапрацоўчай прамысловасці Бабруйска, уключаючы тканіну з драўлянай стружкі і пашытыя з яе прыгожыя летнія галаўныя ўборы.

Цяпер у музеі ствараецца новы аддзел — гістарычны. У ім будуць прадстаўлены дакументы з гераічнай рэвалюцыйнай барацьбы беларускага народа. У гістарычным аддзеле будуць адлюстраваны сувязь бабруйскага гарнізона з паўстаннем дзекабрыстаў у 1825 годзе, рэвалюцыйны рух у 1905 годзе, барацьба бальшавікоў-падпольшчыкаў з белапольскімі акупантамі ў 1919 годзе.

Удасканаленне стралковых прыбораў

Для абучэння пачынаючых стралкоў правільнасці наводкі вінтоўкі, як вядома, ёсць прыцэльныя станкі. Правільнасць прыцэльвання інструктары правяраюць пры дапамозе спецыяльнага прыбора — артаскопа. Існуючыя прыцэльныя станкі і артаскопы не даюць магчымасці сачыць за дакладным пападаннем стралка ў мішэнь, за плаўнасцю спуску курка.

Навуковы работнік Акадэміі навук БССР інжынер-канструктар комсамолец Д. Рудзін пабудаваў станок з кантрольнай мішэнню. Пры выстрале завостраны канчык рычага спецыяльнага прыстасавання робіць на кантрольнай мішэні адзнаку, адпаведна пападанню. Такім чынам інструктар мае магчымасць карэктаваць стральбу.

Тав. Рудзін удасканаліў артаскоп. Ён прыстасаваў да яго ўзровень, пры дапамозе якога можна кантраліраваць становішча вінтоўкі пры стральбе. Спецыяльна прыстасаваны да артаскопа рычажок дае магчымасць сачыць за правільнасцю спуску курка.

КОРАТКА

⊙ Працоўныя Веткаўскага раёна ў 1940 годзе атрымалі 200 тысяч пісем, адправілі—216.311; газет і журналаў атрымалі 644.449 экз.

У гэтым годзе за адзін дзень студзеня пошта рассылала ў сярэднім 4.500 экземпляраў газет і журналаў.

⊙ У калгасе імені Сталіна, Уваравіцкага раёна, арганізаван гурток па вывучэнню трактара. На першых занятках прысутнічала 19 дзяўчат.

⊙ Пры Беларускім навукова-даследчым інстытуце лясной гаспадаркі (Гомель) працуюць двухмесячныя курсы ляснічых. На курсах займаецца 50 работнікаў лясной гаспадаркі заходніх абласцей БССР.

Суд

РАСТРАНЖЫРАВАННЕ БАЛЬНІЧНЫХ ЛІСТКОЎ

1 сакавіка народны суд першага ўчастка горада Мінска пад старшынствам т. Барсукова Ф. В., пры народных засядацелях тт. Рыбаловічу І. В. і Маркевічу Б. М. пачаў слуханнем справу аб растранжыраванні медыцынскімі ўстановамі бальнічных лісткоў. Дзяржаўным абвінаваўцам выступае пракурор т. Рубіна Г. Л., грамадскім абвінаваўцам — прадстаўнік ВЦСПС т. Ліпман М. І., абараняе падсудных адвакат т. Каплінскі Г. П.

Да судовай адказнасці прыцягнуты галоўны ўрач 2-й палікліннікі Б. С. Ляўковіч, галоўны ўрач Ляхаўскай паліклінікі А. А. Ліханава і работніца гарадскога аддзела аховы здароўя Ю. Г. Дагман, якой быў дару́чан улік бальнічных лісткоў.

У другой Мінскай паліклініцы адсутнічаў усякі ўлік захоўвання бланкаў. Галоўурач Ляўковіч не апрыходваў лісткі пры атрыманні іх ад гараддзела аховы здароўя і не наладзіў ніякага кантролю за іх расходваннем. У рэгістратуры бальнічныя лісткі захоўваліся ў адкрытых сталах. Раённыя ўрачы не рабілі справаздач аб колькасці выданых імі лісткоў. Медсёстры перадавалі адна адной лісткі без усякага ўліку.

Толькі за адзін 1940 год па клініцы растранжырвана 7.515 бланкаў.

Такое-ж становішча было і ў Ляхаўскай паліклініцы. Тут таксама разбазарана звыш 2 тысяч бальнічных лісткоў.

Па справе выклікана 15 сведак.

І. МІН.

ШАХМАТЫ

ВУЧЭБНЫ КОНКУРС

Некаторыя з нашых чытачоў выказалі пажаданне аб арганізацыі чарговага конкурса рашэнняў з мэтай павышэння кваліфікацыі.

Рэдакцыя выконвае гэта пажаданне і абвяшчае такі конкурс рашэнняў цікавых пазіцый, але падабраных сістэматычна з мэтай пашырэння тэарэтычных і практычных ведаў нашых чытачоў.

Рэдакцыя просіць прысылаць цікавыя пазіцыі і іншыя матэрыялы з практыкі ігры, адпавядаючыя мэтам конкурса.

Некалькі першых заданняў мы прысвяцім тэме:

Мат на апошняй гарызанталі

Некалькі схем матаў на апошняй гарызанталі, прыведзеных ніжэй, здаюцца зусім элементарнымі і таму іх часта называюць «дзіцячымі». Але зусім нярэдкі выпадкі, калі ў партыях нават вялікіх майстроў сустракаліся тэмы гэтых матаў.

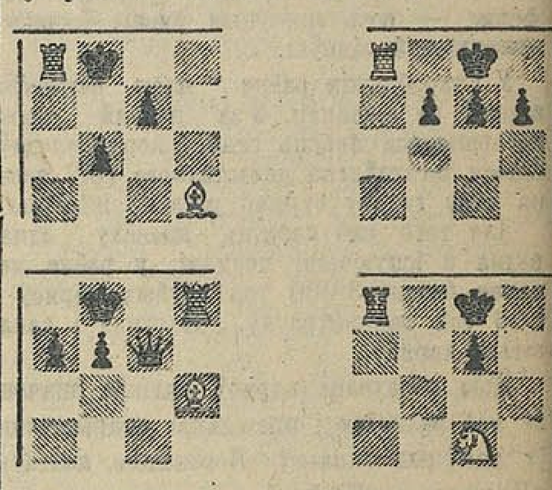

Калі ў прыведзеных схематычных прыкладах дадаць абодвум бакам па адной ці па дзве цяжкіх фігуры (ладдзя, ферзь) — гэта не адаб'ецца на выніку, бо пасля размену атрымліваецца той-жа мат, што і на схеме.

Гэты просты «арыфметычны» момант пры некаторым адхіленні ад схемы ўжо можа служыць падставай для камбінацыі на матцы мата на апошняй гарызанталі. Першае заданне конкурса мы і прысвячаем гэтай тэме.

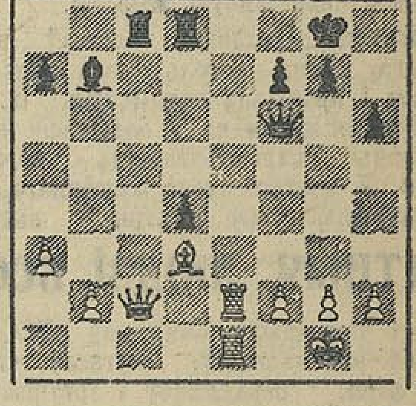

Белыя пачынаюць і выйграюць. Тэрмін адсылкі рашэнняў праз 10 дзён.

ТУРНІРЫ ПА ПЕРАПІСЦЫ

У турніры № 3 закончыліся партыі Каплан—Кальпаў. У адной партыі праціўнікі згадзіліся на нічыю, у другой выйгрыш прысуджан Каплану за спыненне ігры Кальпавым у безнадзейнай пазіцыі.

Усіх удзельнікаў турніраў №№ 1—4, яшчэ не закончыўшых партый, просім паведаміць аб гэтым рэдакцыі.

Удзельнікі турніра № 5, якія жадаюць павялічыць колькасць іграючыхся партый, могуць паслаць першы ход першай партыі тав. В. В. Статкевічу (Чаусы, Першамайская, 21), які выказаў пажаданне іграць у турніры па перапісцы.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

⊙ 2 сакавіка, у 8 гадзін вечара, у памяшканні біялагічнага корпуса (313 аудыторыя) Універсітэцкага гарадка адбудзецца лекцыя дацэнта Зудзіліна на тэму «Ціхаакіянская праблема».

Уваход вольны.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
2 сакавіка
МІХАСЬ ПАДГОРНЫ
Пачатак у 8.30 веч.
Льготныя талоны на атрыманне білетаў са скідкай 20 проц. сапраўдны да 2 сакавіка ўключна.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР
2 сакавіка
Прэм'ера.
«КОЛДУНЬЯ»
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

АКРУГОВЫ ТЭАТР ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ЗахВА (Мінскі Дом Чырвонай Арміі)
ГАСТРОЛІ СМАЛЕНСКАГА ДРАМАТЫЧНАГА ТЭАТРА
2 сакавіка
ПАЛКАВОДЗЕЦ СУВОРАЎ
П'еса ў 4-х дзеях.
Пачатак у 8.30 веч. Каса з 2 да 9 г. веч.

Кінатэатр «Чырвоная зорка» «ВЕСЕННИЙ ПОТОК»
Кінатэатр «Радзіма» ДУБРОЎСКІ
Кінатэатр «Інтэрнацыянал» «ВОЗВРАЩЕНИЕ»
Дзіцячы кінатэатр
дзённыя сеансы
ВЯЛІКІ ВАЛЬС
Вячэрнія сеансы для дарослых
ВЯЛІКІ ВАЛЬС
Кіно «Навіны дня» (б. «Спартак»)
Мастацка-дакументальны фільм
І. П. ПАЎЛАЎ
Аб жыцці і дзейнасці вялікага рускага вучонага І. П. Паўлава.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
2 сакавіка
СКУПЫ
Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР ЮНАГА ГЛЕДАЧА БССР імені Н. К. КРУПСКАЙ
(Памяшканне Палаца піянераў, — вул. Кірава).
2, 4 сакавіка
Па Н. Астроўскаму.
ЯК ГАРТАВАЛАСЯ СТАЛЬ
Пачатак спектакля ў 6 г. веч.
Каса адкрыта з 11 г. раніцы да 6 г. вечара ў памяшканні Палаца піянераў.
На 2 сакавіка ўсе білеты прададзены.
Калектыўныя заяўкі прымаюцца па тэлефону 21-812.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ
(Памяшканне клуба імені Сталіна)
2 сакавіка
КАНЦЭРТ
СІМФАНІЧНАГА АРКЕСТРА
Дырыжор — заслужаны артыст БССР ордананосец І. А. МУСІН
пры ўдзеле:
народнай артысткі БССР ордананосца Р. В. МЛОДЭК (сапрана),
заслужанага артыста БССР ордананосца В. Ф. Лапіна (тэнар),
партыю фартэпіяна выконвае А. І. ЖЭЗМЕР.
Лектар — дацэнт Белдзяржкансерваторыі А. В. КАРЦОВІЧ.
У ПРАГРАМЕ:
першае аддзяленне
ЛІСТ — сімфонія «Фауст»;
другое аддзяленне
Арыі і рамансы рускіх і заходнееўрапейскіх кампазітараў
Пачатак у 9 гадзін вечара.
Білеты ў касе клуба з 2 г. дня да 9 гадзін вечара.

ДА ВЕДАМА НАСЕЛЬНІЦТВА І ЎСТАНОЎ г. МІНСКА
арцель „МЭБКААПРАМОНТ“
(Мінск, Маскоўская, 35, тэл. №№ 21-052 і 20-585)
ПРАВОДЗІЦЬ РАМОНТ МЭБЛІ
МЯККАЙ І ЖОРСТКАЙ, ЯК У МАЙСТЭРНЯХ АРЦЕЛІ, ТАК І Ў ЗАКАЗЧЫКА НА ДАМУ.
ЗАКЛЮЧАЕ ДАГАВОРЫ
з усімі арганізацыямі на 1941 год на бесперабойнае і своечасовае абслугоўванне рамонтам мяккай і жорсткай мэблі.

АБІВАЕ АЎТАМАШЫНЫ ЎСІХ СІСТЭМ, ПРАВОДЗІЦЬ РАМОНТ ЧАМАДАНАЎ, ПАРТФЕЛЯЎ І ДАМСКІХ СУМАЧАК, ЗАКУПЛЯЕ СТАРУЮ МЭБЛЮ.
ПРЫМАЕ ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ ЗАКАЗЫ на ўсякую мэблю, а таксама на пашыўку і навеску розных штор, партер і драпіровачных работ (з матэрыялу заказчыка).
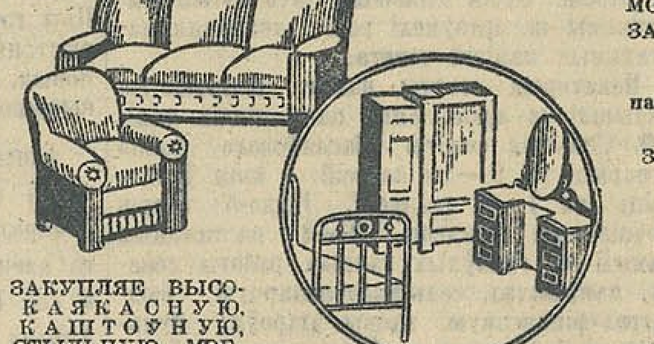
ЗАКУПЛЯЕ ВЫСОКАЯКАСНУЮ, КАШТОЎНУЮ, СТЫЛЬНУЮ МЭБЛЮ.
МАЙСТЭРНІ АРЦЕЛІ ЗМЯШЧАЮЦЦА:
па Рэвалюцыйнай вул., 2;
па Чырвонай вул., 45;
па Старамясніцкай вул., 6;
па вул. Апанскага, 79;
па Маскоўскай, 35 і
па Аранжэрэйнай, 11.
ПРАЎЛЕННЕ АРЦЕЛІ.
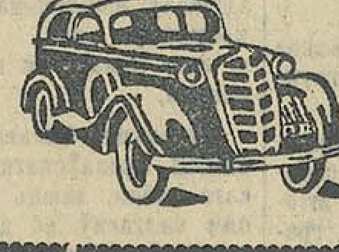

У выкананне пастановы Эканомсавета
прапануецца
ЎСІМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ І ЎСТАНОВАМ, МАЮЧЫМ АЎТАТРАНСПАРТ,
неадкладна здаць Галоўхімзбыту
(Мінск, Дрэваапрацоўчая, 63)
УСЕ НЯГОДНЫЯ ДА ЭКСПЛААТАЦЫІ АЎТАПАКРЫШКІ, КАМЕРЫ, АЎТА-МОТАВЕНЦІЛІ.
На прынятыя пакрышкі, камеры і венцілі склад Галоўхімзбыта выдае квітанцыю, якая будзе даваць права на атрыманне новай гумы.
ГАЛОЎХІМЗБЫТ.

ДА ЎВАГІ ПАКУПНІКОЎ
Па Савецкай вул., у доме № 88
(побач з кафэ-кандытарскай)
АДКРЫТ
СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ магазін № 51 МІНГОРХАРЧГАНДЛЯ
на продажу БУТЭРБРОДАЎ
ШТОДЗЕННА ЁСЦЬ У ПРОДАЖЫ РОЗНЫЯ БУТЭРБРОДЫ І ХАЛОДНЫЯ ЗАКУСКІ, прыгатаваныя з высокаякасных свежых прадуктаў.
ТУТ МОЖНА ЗАЎСЁДЫ АТРЫМАЦЬ БУТЭРБРОДЫ З МАСЛАМ, З СЫРАМ, ІКРОЙ, ВЕТЧЫНОЙ, КАЎБАСОЙ, ВАРЭННЕМ і інш.
СЯРОД ХАЛОДНЫХ ЗАКУСАК — ШТОДЗЕННА СВЕЖАЯ ПЯЧОНКА розных відаў, СЯЛЁДКА, КУРЫЦА, САЛАТЫ і інш.
Не траце лішняга часу на прыгатаванне сабе снеданняў і вячэр.
МІНГОРХАРЧГАНДАЛЬ

ПРАГРАМЫ РАДЫЁПЕРАДАЧ

4 САКАВІКА, АЎТОРАК

Ст. РВ-10

00.07—1. Літ. перадача. Джэк Лондан — «Сын захада». 2. Канцэрт з твораў заходніх кампазітараў. 10.00—Перадача для дзяцей з цыкла «Жыццё школы». 10.10—Перадача для малодшых школьнікаў. Тайц — «Антон і антонаўка». 17.05—Перадача для піянераў і старшых школьнікаў. Васіленка — «Гордзіеў вузел» (першая перадача). 17.45—Літ. перадача. Вершы Паўлюка Труса. 18.15—Канцэрт. Шуман—«Карнавал». 19.30—Выступленне загадчыка ваенным аддзелам Кагановіцкага райкома КП(б)Б — «Абаронная работа на прадпрыемствах Мінска». 19.45—Папулярны канцэрт. 20.15—Лекцыя ў дапамогу вывучаючым марксізм-ленінізм: «Матэрыялістычная філасофія ў Расіі ў XVIII—XIX вяках» (першая лекцыя). 21.06—Мантаж оперы Рахманінава «Алеко». 22.00—Канцэрт.

Ст. РВ-85

17.30—Літ. перадача на польскай мове—«Тарас Шаўчэнка». 18.15—Канцэрт беларускай народнай музыкі. 21.05—Літ.-муз. перадача на яўрэйскай мове. Лынькоў—«Над Бугам».

5 САКАВІКА, СЕРАДА

Ст. РВ-10

00.07—1. Сцэны з п'есы Крапівы «Хто змяецца апошнім». 2. Канцэрт. 11.00—Лекцыя ў дапамогу вывучаючым марксізм-ленінізм: «Пачатак рэвалюцыйнай дзейнасці В. І. Леніна». 17.05—Перадача для малодшых школьнікаў — «Знаёмства з аркестрам». 18.00—Літ. перадача. Балады Адама Міцкевіча. 18.15—Канцэрт польскай музыкі. 19.30—Рускія народныя песні. 20.00—«Вывучаем рашэнні XVIII канферэнцыі ВКП(б)» (артыкул загадчыка аддзела агітацыі і прапаганды Сталінскага райкома партыі т. Уласевіча). 20.15—Выступленне дырэктара Мінскага чыгуначнага вучылішча таварыша Сокалава — «Тры месяцы работы чыгуначнага вучылішча». 20.30—Літ.-муз. перадача. М. Ю. Лермантаў — «Хаджы Абрэк». 21.05—Канцэрт. Урыўкі з опер беларускіх кампазітараў.

Ст. РВ-85

17.30—Перадача для дзяцей з цыкла «Жыццё школы». 18.15—Гутарка: «У чым сутнасць кааператыўнага плана В. І. Леніна». 19.30—Канцэрт з твораў савецкіх кампазітараў-жанчын.

6 САКАВІКА, ЧАЦВЕР

Ст. РВ-10

00.07—1. Літ. перадача. «Борис Годунов» Пушкіна. 2. Папулярны канцэрт з твораў рускіх кампазітараў. 10.00—Перадача для малодшых школьнікаў — «Возера «Зеленый глаз». 17.05—Канцэрт-гутарка для піянераў і старшых школьнікаў — «Знаёмства з драўлянай духавой групай сімфанічнага аркестра» (2-я перадача). 17.45—Літ. перадача. Беларускія народныя антырэлігійныя казкі. 18.15—Песні і маршы савецкіх кампазітараў. 19.30—Камерны канцэрт з твораў Лядава, Рахманінава і Арэнскага. 20.15—Лекцыя ў дапамогу вывучаючым марксізм-ленінізм—«Дзесяты з'езд партыі». 21.05—Трансляцыя канцэрта.

Ст. РВ-85

17.30—Канцэрт з твораў украінскіх кампазітараў. 18.15—Канцэрт. 21.05—Гутарка на польскай мове: «Роўнапраўе жанчын у СССР». 21.30—Літ. муз. перадача на польскай мове. М. Горкі — «Маці». 22.00—Песні народаў СССР.

ДРУКАРНІ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» ПАТРАБУЮЦЦА:
ПРЫБІРАЛЬШЧЫЦЫ І
РАБОТНІКІ ПАЖАРНА-ВАРТАВОЙ АХОВЫ.
Звяртацца: Савецкая, 49, ІІ паверх, пакой 3.

ЦК МОПР БССР з жалем паведамляе аб дачаснай смерці 27 лютага г. г. у санаторыі Ялта пасля доўгай цяжкай хваробы былой палітзняволенай у турмах панскай Польшчы Соні ТРЭГЕР і выражае спачуванне яе сваякам і сябрам.
ЦК МОПР БССР.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Савецкая 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар—20-000 (камутатар) дадатковы—102 прыёмная рэдактара — 2-13-52. намеснік адказнага рэдактара — 2-51-88. адказнага сакратара — 2-13-53 намеснік адказнага сакратара — 2-13-99 сакратарыята — 2-39-55 Аддзелаў: загадчык партыйнага аддзела — 2-18-46. літработнікаў — 2-13-56. загадчык аддзела прапаганды і агітацыі — 2-51-89. загадчык эканамічнага аддзела — 2-08-30. літработнікаў — 2-15-56. літработнікаў па літаратуры і мастацтву, школах, ваенна-фізкультурнай рабоце, унутранай інфармацыі — 2-18-83. аддзела рабселькораў і пісем працоўных — 2-13-60. заг. выдавецтва — 2-13-58. бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 2-08-44. выпускаючага — 2-47-68. карэктарскай — 2-13-57